

EESTI RAHVUSRAAMATUKOGU

**EESTI ÜLDINE
MÄRKSÕNASTIK**
TÄIENDUSVIHIK

Tallinn 2003

Koostanud Urve Erm ja Sirje Nilbe

SISUKORD

EESSÕNA	4
UUED MÄRKSÕNAD	5
UUED ÄRAVIITETERMINID	23
PARANDUSED JA MUUDATUSED	26

EESSÕNA

Käesolev vihik täiendab 1999. a. ilmunud "Eesti üldist märksõnastikku" (EÜM) ja on mõeldud kasutamiseks koos sellega.

Esimene osa sisaldab märksõnastikku lisatud uusi märksõnaartikleid. Nende ülesehitus on samasugune nagu EÜMi tähestikulises põhiosas. Viidete abil on uued märksõnad seotud varasematega. Tuleb tähele panna, et täiendusvihikus on viited varasematele märksõnadele esitatud ainult ühepoolsetena, uue märksõna juures. Ristviite moodustamiseks tuleb vastupidine viide olemasoleva märksõna juurde ise kirjutada. Viidatud märksõnade järel võib olla nurksulgudes lisaselgitusi. Need ei ole märksõna osa. Selgitus võib sisaldada ka selle märksõna pisiparandust, mida kolmandas, paranduste osas enam eraldi välja toodud ei ole.

Vihiku teises osas on loetletud uued äraviiteterminid. Ka nende esitus on samasugune nagu EÜMi tähestikulises põhiosas. Nurksulgudes selgituste kohta kehtib eelöeldu.

Kolmandasse ossa on koondatud parandused ja muudatused, mis on tehtud olemasolevates märksõnaartiklites. Parandusi ja muudatusi võib olla mitmesuguseid:

- lisatud teema, seos, ingliskeelne vaste, märkus, sulgudes täiend, daatumid, seos uue märksõnaga
- parandatud märksõna, parandatud mitmusest ainsusse või ainsusest mitmuse, parandatud ingliskeelne vaste
- muudetud teema, seos, äraviide, ingliskeelne vaste
- märksõna muudetud äraviiteterminiks
- äraviitetermin muudetud märksõnaks
- üks märksõna jaotatud kaheks märksõnaks
- kaks märksõna koondatud üheks märksõnaks
- kustutatud seos, märksõna, äraviide, ingliskeelne vaste.

Kui tegemist on üksiku parandusega, pole märksõnaartiklit tervikuna uuesti antud, vaid esitatakse ainult parandatud element koos selgitusega nurksulgudes. Kui artiklit on põhjalikumalt muudetud, esitatakse kogu artikkel uuesti. Tervikuna uuesti antud märksõnaartiklid tunneb ära topeltjoonest märksõna all. Kui parandatud on märksõna ennast, esitatakse märksõna esialgsel kujul ja siis lühendi "p.o." järel parandatud vorm paksus kirjas.

Muudetud seoste puhul on, nii nagu esimeses osaski, ristviite moodustamiseks tarvis vastupidine viide ise teise märksõna juurde kirjutada. Märksõna muutmine äraviiteterminiks tähendab, et kustutada tuleb kõik senised seosed teiste märksõnadega. Nurksulgudes selgitused peaksid aitama parandustest ja muudatustest paremini aru saada.

Täname kolleege ELNET Konsortsiumi liikmesraamatukogudest ja teisi EÜMi kasutajaid, kelle märkuste ja nõu toel täiendusvihik valmis. Loodetavasti jätkub hea koostöö ka tulevikus.

Koostajad
Kontakt: Urve.Erm@nlib.ee, tel. (0) 630 7130

1. UUED MÄRKSÕNAD

abieluvara

13 29

ingl.k: marital property

Abikaasade ühisvara.

LT: vara

ST: abieluvaralepingud
ainelised varad
ühisomand

adrad

30

ingl.k: ploughs

AT: sahad

LT: maaharimismasinad

ajakirjanduskeel

18 54

ingl.k: journalese

LT: kirjakeel

ST: sõnastusstiilid

ajalookaardid

56 59

ingl.k: history maps

LT: kaardid

ST: ajaloolised kaardid [uus märksõna]

ajalooline psühholoogia

06

ingl.k: historical psychology

LT: psühholoogia

ST: ajalooteadus [uus märksõna]
kultuuriline psühholoogia [uus märksõna]

ajaloolised kaardid

56 59

LT: kaardid

kirjalikud allikad

ST: ajalookaardid [uus märksõna]

ajalooteadus

56

LT: humanitaarteadused

KT: ajaloo abiteadused

arheoloogia

historiograafia

medievistika

ST: ajaloolased

ajalooline demograafia

ajalooline geograafia

ajalooline geoloogia

ajalooline psühholoogia [uus märksõna]

ajalooline sotsioloogia

ajalooline teoloogia

ajalugu

historism

[siin loetletud seosed kustutatud märksõna ajalugu alt]

ajaviitekirjandus

55

Soovitav kasutada ainult temaatilise märksõnana.

LT: kirjandus

ST: armastusromaanid

kriminaalromaanid

põnevusromaanid

ulmeromaanid

õudusromaanid

amatöörfilmid

48

AT: harrastusfilmid

LT: filmid (teosed)

ST: filmiamatöörism

ametikirjavahetus

11

ingl.k: business correspondence; commercial correspondence

AT: ametikirjad

ärikirjavahetus [muudetud äraviiteterminiks]

LT: kirjavahetus

ST: asjaajamine

ärikeel

ärikontaktid

äritavad

apologetika

02

ingl.k: apologetics

LT: teoloogia

araabia maad

59

ingl.k: arabic countries

AT: arabia riigid

LT: riigid

ST: islamimaad

arhitektuuripoliitika

10 11 47

ingl.k: architectural policy

LT: kultuuripoliitika

arhitektuuriteooria

47

ingl.k: architectural theory

AT: arhitektuurifilosoofia

LT: kunstiteadus

arvutistamine

36

ingl.k: computerization

AT: arvutiseerimine

komputeriseerimine

raalistamine

LT: automatiseerimine

ST: infotehnoloogia

arvutisüsteemid

36

ingl.k: computer systems; data processing systems

Ühest või mitmest arvutist, välisseadmest ja tarkvarast koosnevad süsteemid, mis töötlevad andmeid.

AT: andmetötlussüsteemid

ST: andmetöötlus

süsteemiarendus [uus märksõna]

arvutiturve

36

ingl.k: computer security

Riist- ja tarkvara ning andmete käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse tagamine.

ST: andmekaitse

andmekaitsetsüsteemid

arvutikuriteod

asutamine

00

ingl.k: establishing; founding; starting

ST: ettevõtted
ühingud**au teotamine**

13

ingl.k: defamation

AT: auhaavamine
difamatsioon

LT: isikuvastased kuriteod

KT: laim

solvamine

automaatne indekseerimine

36 53

ingl.k: automatic indexing; autoindexing; computer indexing

LT: infoanalüüs

ST: andmebaasid
elektronkataloogid
märksõnastamine
tekstitöötus**avalik kunst**

47

ingl.k: public art

LT: kunst

ST: monumentaalkunst
ruumikujundus**avalik valik**

10 29

ingl.k: public choice; social choice

*Avaliku valiku teooria on majandusteaduslik teooria, mida rakendatakse poliitoloogias rahvuse, riigi, ühiskonna jaoks olulisi otsuseid langetavate isikute käitumise uurimiseks.*AT: avaliku valiku teooria
ühiskondlik valikST: avalik sektor
heaolumajandusteooria
otsustamine**biodünaamiline põllumajandus**

30

ingl.k: biodynamic agriculture

Põhineb mahepõllumajandusel, millele lisaks arvestatakse biodünaamika reegleid.

LT: põllumajandus

ST: mahepõllumajandus [uus märksõna]

biosemiootika

01 25

ingl.k: biosemiotics

LT: semiootika

ST: teoreetiline bioloogia [uus märksõna]

bürooautomaatika

11 36

ingl.k: office automation

Bürootegevuste integratsioon infotöötussüsteemi abil; hõlmab peamiselt teksti, kõne, piltide ja video töötust ja edastust.

LT: automaatika

ST: asjaajamine
bürootarkvara [uus märksõna]
bürotehnika**bürootarkvara**

11 36

AT: kontoritarkvara

LT: rakendusprogrammid

KT: tabelarvutusprogrammid [kustutatud LT: rakenduspro-
grammid]

tekstitöötusprogrammid [kustutatud LT: rakendusprogrammid]

ST: bürooautomaatika

controlling

29

LT: juhtimine

ST: finantsjuhtimine

infohaldus

juhtimisarvestus [uus märksõna]

kuluarvestus

daativ

54

LT: käänded

daktüloskoopia

13

ingl.k: dactyloscopy

LT: kriminalistika

ST: identifitseerimine

dekonstruktsioon

01 47 55

ingl.k: deconstruction

ST: kriitika

tekstianalüüs

deskriptiivne lingvistika

54

ingl.k: descriptive linguistics

Strukturaallingvistika Ameerika haru.

LT: keeleteadus

strukturaallingvistika [uus märksõna]

digitaalalkiri

11 36

ingl.k: digital signature

AT: digitaalsignatuur

ST: andmekaitse

elektroonilised dokumendid [uus märksõna]

krüptograafia

digiteerimine

36 53

ingl.k: digitization

Analoogandmete digitaalkujule viimine.

LT: andmetöötus

konverteerimine (rmtk.)

ST: digitaalinformatsioon

juurdepääs informatsioonile [parandatud märksõna]

säilitamine (objektid) [parandatud märksõna]

edasikindlustus

29

ingl.k: reinsurance

LT: kindlustus

edukus

04 06 29

ingl.k: success

ST: edukustestid

karjäär (teenistuskäik)

tulemusliikkus

eklektiitsism (kunst)

47

ingl.k: eclecticism

Eri stiilide formaalne, mehaaniline liitmine kunstis.

LT: kunstistiilid

ekspedeerimine

45

ingl.k: forwarding

Veoste edasitoimetamise korraldamine.

LT: transpordimajandus

ST: kaubavedu

logistika

veoteenused

elamuarhitektuur

47

ingl.k: domestic architecture

LT: arhitektuur

elamumajandus

29

LT: majandus

ST: eluasemepoliitika

kodumajandus

kommunaalmajandus

elektrooniline dokumendivahendus

11 36 53

ingl.k: electronic document delivery

Dokumentide kättetoimetamine andmesidevõrgu kaudu, nt tellitud artiklikoopiade saatmine elektronpostiga.

AT: dokumentide elektronlevi

ST: elektroonilised dokumendid [uus märksõna]

elektroonilised teavikud

RVL

elektrooniline kaubandus

29 36

ingl.k: electronic commerce

AT: e-kaubandus

e-kommerts

elektronkaubandus

internetikaubandus

online-kaubandus

LT: elektrooniline äri [uus märksõna]

kaubandus

elektrooniline pangandus

29 36

ingl.k: electronic banking

LT: elektrooniline äri [uus märksõna]

pangandus

elektrooniline äri

29 36

ingl.k: electronic business; online business; Internet business

AT: elektrooniline äritegevus

LT: ettevõtlus

KT: elektrooniline kaubandus [uus märksõna]

elektrooniline pangandus [uus märksõna]

internetireklaam

ST: mobiilne äri [uus märksõna]

võrguteenused [uus märksõna]

elektroonilised dokumendid

11 36 53

ingl.k: electronic documents; electronic records; digital documents

*Kasutada asjaajamise ja arhiivinduse alal.*AT: digitaalsed dokumendid [kustutatud märksõna elektroonilised teavikud AT-na]

digitaaldokumendid

LT: dokumendid [lisatud ingl.k: documentation]

ST: digitaalalkiri [uus märksõna]

digitaalinformatsioon

elektrooniline arhiveerimine

elektrooniline dokumendivahendus [uus märksõna]

elektroonilised teavikud

elutsükkel (maj.)

29

ingl.k: life cycle (econ.)

Toote, süsteemi, protsessi vms. eluiga planeerimisest kasutamise lõpuni.

ST: keskkonnaekspertiis

kulude arvutus

tootearendus

elutsüklid (biol.)

25

ingl.k: life cycles (biol.)

Elujärgude ehk -faaside korduvad seeriad; areng organismi mingist elujärgust järglaste sama järguni.

AT: arengutsüklid

ST: elukaar

põlvkonnad

reproduktsoon (füsiol.)

engrammid

06

ingl.k: enneagrams

Mälujäljed, oletatavad püsivad muutused ajus, millel põhineb mälu.

ST: mälu (psühh.)

ennetamine

00

ingl.k: prevention

AT: preventsioon

KT: ennetav meditsiin

ennetav sotsiaalhooldus

ennetusremont

kriminaalpreventsioon

ST: ohutus

erialainfo

53

ingl.k: subject information

AT: erialateave

LT: info

KT: haridusinfo

majandusinfo

tehnikainfo

õigusinfo [uus märksõna]

ST: infoteenindus

teadusinfo

etnodemograafia

17

ingl.k: ethnodemography

Demograafia haru, mis uurib rahvastiku rahvuselist koostist ja selle kujunemise seaduspärasusi.

AT: rahvusdemograafia

LT: demograafia

ST: etnilised rühmad

etnosotsioloogia

07

ingl.k: ethnosociology

LT: sotsioloogia

ST: etnilised rühmad

etnopsühholoogia

rahvussuhted

ettevalmistusosakonnad

04

LT: kõrgkoolid

ST: ettevalmistuskursused

farmakognoosia

28

ingl.k: pharmacognocny

Drooge (looduslikke ravimeid) käsitlev farmakoloogiaharu.

AT: droogiteadus

LT: farmakoloogia

ST: looduslikud ravimid

feng shui

01 34 47

Hiiina iidne elamis- ja ehituskunst.

ST: aiakunst

harmonia (filos.)

ruumikujundus

tasakaal

feromoonid

24 27

ingl.k: pheromones

Bioaktiivsed ained, mida loomad (eriti putukad) liigikaaslaste mõjustamiseks väliskeskkonda eritavad.

ST: hormoonid

filmikunsti ajalugu

48

ingl.k: history of cinema

LT: filmiteadus

ajalugu

finantsanalüüs

29

ingl.k: financial analysis

LT: majandusanalüüs

KT: kapitalimahutuste analüüs

kulude ja tulude analüüs

ST: raamatupidamine

fluorestsentspektroskoopia

23 24 25

ingl.k: fluorescense spectroscopy

LT: luminescentsanalüüs

spektroskoopia

folkloorifestivalid

49 58

ingl.k: folklore festivals

LT: festivalid

ST: pärimusmuusika

rahvatantsud

fütoterapia

28

Taimedega ja neis leiduvate ainetega ravimine.

LT: ravi

ST: ravimtaimed

loodusravi

geeniterapia

28

ingl.k: gene therapy

Vajaliku geeni siirdamine organismi geneetilisse struktuuri, et kõrvaldada või leevendada haigussümptomite avaldumist.

LT: ravi

geenitehnoloogia

geid

07 28

ingl.k: gays

Homoseksuaalsed mehed.

LT: seksuaalvähemused

ST: homoseksuaalsus

generatiivne lingvistika

54

ingl.k: generative linguistics; generative grammar

USA keeleteadlase N. Chomsky loodud keeleteooria ning selle edasiarendused ja rakendused keeleteaduses.

AT: generatiivgrammatika

generatiivne fonoloogia

generatiivne grammatika

generatiivne semantika

LT: keeleteadus

ST: struktuuringvistika

geoinfosüsteemid

36 59

ingl.k: geographic information systems

AT: geograafilise informatsiooni süsteemid

GIS

kohateabesüsteemid

LT: infosüsteemid

ST: digitaalkartograafia

globaliseerumine

00

ingl.k: globalization

Maailmastumine, globaalseks saamine.

ST: globaalprobleemid

kosmopolitism

maailmamajandus

massikultuur

grupiteraapia

06 07 28

ingl.k: group psychotherapy

LT: psühhoterapia

gruusia kirik

02

ingl.k: Georgian church

LT: õigeusu kirik

kirikud (org.) [parandatud märksõna]

halduskohtumenetlus

13

ingl.k: administrative proceeding; administrative procedure

*Kohtutegevus haldusaja lahendamisel.*AT: haldusprotsess [toodud märksõna haldusmenetlus alt siia]

LT: kohtumenetlus [muudetud märksõnaks]

ST: haldusmenetlus

haldusreformid

11

ingl.k: administrative reforms

LT: reformid

ST: halduskorraldus

hapendamine

34

LT: toiduainete töötlemine

historism

01 56

ingl.k: historicism

ST: ajalooteadus

sotsiaalteadused

hoonestusajalugu

44 47

ingl.k: building-history

LT: ajalugu

ST: arhitektuuriajalugu

ehitus

HTML

36

ingl.k: Hypertext Markup Language

LT: formaadid

ST: hüpertekst
veebisaidid [uus märksõna]
www**hädaseisund**

13

ST: hädakaitse [muudetud märksõnaks]

Idamaad

59

ingl.k: East

AT: Hommikumaad
Orient

KT: Vanad Idamaad

ST: Läänemaad [uus märksõna]
orientalistika**impeeriumid**

10

ingl.k: empires

LT: riigid

ST: imperialism
kolonialism
suurriigid**implantaadid**

28

ingl.k: implants

*Koe sisse istutatud võõrkehad või ained.*ST: biomaterjalid
tehiselundid**infinitiivid**

54

ingl.k: infinitives

AT: tegevusnimed

ST: pöördõnad

infomajandus

18 29 36

ingl.k: economics of information; information economy

AT: infoökonomika

LT: majandus

ST: infohaldus

inimese evolutsioon

25

ingl.k: human evolution

AT: antropogenees

LT: evolutsioon

ST: antropoloogia
inimese eellased**inimesefüsioloogia**

28

ingl.k: human physiology

LT: füsioloogia

inimkaubandus

13 29

ingl.k: trafficking in human beings

LT: salakaubandus

ST: illegaalsed migrandid
organiseeritud kuritegevus
prostituatsioon**integraalid**

21

ingl.k: integrals

ST: integraalarvutus

intertekstuaalsus

55

ingl.k: intertextuality

*Märgiliste elementide ühest märgisüsteemist teise kandmine, millega kaasneb nende tähenduse muutumine.*ST: interpretatsioon
märgid**isikuandmed**

11

ingl.k: personal data

LT: andmed

ST: andmekaitse
privaatsus**islamimaad**

02 59

ingl.k: islamic countries

LT: riigid

ST: islamimaad

islamiusulised

02

ingl.k: moslems; muslims

AT: moslemid

muhameedlased

ST: islam

juhtimisarvestus

29

ingl.k: management accounting

LT: raamatupidamine

ST: controlling [uus märksõna]

kaebused

13

ingl.k: complaints; suits (law)

ST: edasikaebemenetlus
haldusmenetlus**kandidaadid**

00

ingl.k: candidates

ST: valimised

kanooniline õigus

02 13

ingl.k: canon law

*Roomakatoliku kirikus tekkinud eeskirjade kogum, mis on kujunenud kiriku kaanoneist, kirikukogude otsustest ja paavstide käskkirjadest, katoliiklikel maadel kasutusel alates 4. sajandist; õigeusu kirikus peamiselt kirikukogudel vastu võetud kanooniliste reeglite kogum.*ST: ekskommunikatsioon
kanoniseerimine
kirikuõigus**kapillaarelektroforees**

23

ingl.k: capillary electrophoresis

LT: elektroforees

kasulikud mudelid

03 13 29

ingl.k: utility models

LT: tööstusomand

ST: leiutised
mudelid (tehn.)
patendid

kasvatusraskused

04

ST: hälvikud
probleemsed lapsed**katkendid**

00

AT: stseenid
ST: mugandused [uus märksõna]**katsejaamad**

03 30

ingl.k: experimental stations
LT: uurimiskeskused
ST: sordiaretus
tõuaretus**kaugtöö**

08

ingl.k: telecommuting; telework
Kodus või mujal asutusest väljaspool töötamine andmeside vahendusel.
LT: töö (maj.)
ST: töökorraldus**keelekümblus**

04 54

ingl.k: language immersion
LT: võõrkeeleõpetus
ST: kakskeelne haridus
teine keel [uus märksõna]**keeletehnoloogia**

36 54

ingl.k: language technology
LT: infotehnoloogia
ST: arvutuslingvistika**kehakunst**

47

ingl.k: body art [muudetud märksõnast ingliskeelseks vasteks]
AT: kehamaalingud
LT: tegevuskunst
ST: kehakaunistused
performance'id**keskkonnaesthetika**

47

ingl.k: environment aesthetics; aesthetics of environment
LT: esteetika
ST: keskkond**keskkonnakunst**

47

ingl.k: environmental art [muudetud märksõnast ingliskeelseks vasteks]
LT: kineetiline kunst
ST: happeningid [muudetud märksõnaks]**keskkonnateadus**

19

ingl.k: environmental science
Kogum fundamentaal- ja rakendusteaduste elemente, mida seostab osalus keskkonnakaitses.
AT: environtoloogia
enviroonika
LT: teadusharud
ST: ökoloogia**keskmise suurusega ettevõtted**

29

ingl.k: medium-sized enterprises
LT: ettevõtted
ST: suurettevõtted
väikeettevõtted**kindlustusõigus**

13

ingl.k: insurance law
LT: äriõigus
ST: kindlustusjärelevalve**kirjanduslikud karakterid**

55

ingl.k: literary characters
AT: karakterid
ST: ilukirjandus
prototüübid (kirj.) [uus märksõna]**kirjandusvõistlused**

55

ingl.k: literary competitions; contests in literature
AT: kirjanduskonkursid
luulevõistlused
näidendivõistlused
LT: võistlused
ST: kirjandusauhinnad**klassikaline muusika**

49

ingl.k: classical music
AT: süvamuusika
LT: muusikažanrid**klient-server-arhitektuur**

36

ingl.k: client-server architecture
LT: hajussüsteemid
ST: hajustöötlus**kodukorrad**

08 29

ingl.k: rules of procedure; standing orders; standing rules
AT: protseduurireeglid
sisekorra eeskirjad
LT: eeskirjad
ST: töökorraldus**koeratõud**

27

ingl.k: dog breeds
Kõiki koeratõugude nimetusi võib kasutada märksõnadena.
LT: tõud
ST: koer**kognitiivne lingvistika**

54

ingl.k: cognitive linguistics; cognitive grammar
AT: kognitiivne grammatika
LT: keeleteadus**kohalik õigus**

13

ingl.k: local government law; municipal law
AT: munitsipaalõigus
LT: siseriiklik õigus

kohtusüsteemid

13

ingl.k: judicial systems; court systems

AT: munitsipaalõigus

ST: kohtud
õigussüsteemid**kokkutulekud**

52

LT: kultuuriüritused

kokkuvõtted

00

ingl.k: abstracts; summaries

Teoste sisu, uurimistulemuste vms. kokkuvõtted.

AT: referaadid (kokkuvõtted)

resümeed [muudetud äraviiteterminiks]

ST: annotatsioonid

kommertskunst

47

ingl.k: commercial art

LT: kunst

ST: plakatid
reklaam
tarbegräafika**kommunistid**

10 56

ingl.k: communists

ST: bolševikud
kommunistlikud parteid**konverteerimine (rmtk.)**

36 53

ingl.k: conversion

Andmete teisendamine, nt kaartkataloogi teisendamine MARC-vormingus kirjeteks, ajalehtede mikrofilmimine.

AT: retrokonversioon

retrospektiivne konversioon

KT: digiteerimine [uus märksõna]

ST: digitaalinformatsioon
elektronkataloogid**koolifolkloor**

04 55

LT: rahvaluule

ST: huumor
õpilasmalooming**koolisport**

51

ingl.k: school sports

LT: sport

ST: kehaline kasvatus
üliõpilassport [uus märksõna]**kristallofüüsika**

23

AT: füüsikaline kristallograafia

LT: füüsika

ST: molekulaarfüüsika
tahkisefüüsika**kristlased**

02

ingl.k: Christians

ST: kristlus

kristlik popmuusika

02 49

AT: kaasaegne kristlik muusika [muudetud äraviiteterminiks]

LT: populaarmuusika
vaimulik muusika

ST: gospelmuusika

kulturoloogia

01 07 58

ingl.k: cultural studies

AT: kultuuriuuringud

LT: teadusharud

KT: kultuurilugu
kultuurisemiootika [uus märksõna]
kultuurisotsioloogia
kultuuriteooria [uus märksõna]**kultuuriline psühholoogia**

06 58

ingl.k: cultural psychology

LT: psühholoogia

ST: ajalooline psühholoogia [uus märksõna]

etnopsühholoogia
kultuuriantropoloogia
kultuuridevaheline psühholoogia**kultuuriseltsid**

52

LT: seltsid

kultuuriorganisatsioonid

ST: haridusseltsid

laulu- ja mänguseltsid [uus märksõna]

kultuurisemiootika

01 55

LT: kulturoloogia [uus märksõna]

semiootika

kultuuriteooria

03

ingl.k: cultural theory

LT: kulturoloogia [uus märksõna]

kulumine (tehn.)

23 39

ingl.k: wear (technology)

ST: hõõrdumine
triboloogia**kutsed**

37

ingl.k: invitation cards

LT: pisiüritused

ST: kultuuriüritused

kutsevõistlused

08

LT: võistlused

ST: kutseoskused

kõrgussuhete kaardid

59

ingl.k: hypsometric maps

AT: hüpsomeetrised kaardid

LT: kaardid

ST: reljeef (geol.)

kõvasulamid

39 41

ingl.k: hard metals

AT: kõvametallid

raskuslavad metallühendid

LT: sulamid

käskkirjad

11
LT: pisitrükised
ST: juhendid

küdmine

30
LT: mullaharimine [uus märksõna]
ST: adrad [uus märksõna]

laienemine

10
ingl.k: enlargement
ST: liitumine [uus märksõna]

laim

13
ingl.k: libel
LT: au teotamine
ST: solvamine

laskmine (sõj.)

15
ingl.k: shooting (military)
KT: püssilaskmine
püstolilaskmine
ST: laskesport [siit kustutatud ära viide laskmine]
tulirelvad

lastemuusika

49
ingl.k: children music
LT: muusikažanrid

laulu- ja mänguseltsid

49 52
*Koorilaulu, orkestrimuusikat ja näitemängu viljelevad seltsid.
Kasutada ainult vanema ja ajaloolise sisuga kirjanduse
märksõnastamiseks.*
AT: lauluseltsid
muusikaseltsid
LT: seltsid
ST: kultuuriseltsid

laululehed

02 49
LT: pisitrükised
ST: kirikulaulud
lauluraamatud

lendsõnad

54 55
LT: sõnavara
ST: kõnekäänud
moesõnad

lihatootmine

30
ingl.k: meat production
ST: lihatooted
lihatööstus
loomakasvatus
põllumajandustoodang

liigirikkus

19 26 27
ingl.k: species diversity; species richness
LT: bioloogiline mitmekesisus
ST: loomastik
taimestik

liitumine

00 10
AT: ühinemine
ST: laienemine [uus märksõna]

linnamuuseumid

53
ingl.k: city museums; town museums
LT: muuseumid
ST: linnaajalugu

linnuvaatlused

19 27
ingl.k: bird watching
LT: bioloogilised vaatlused
loodusvaatlused
ST: linnud

Lions-klubid

52
ingl.k: Lions clubs
LT: klubid
ST: heategevus

loodushääled

19 49
ingl.k: nature sounds
KT: lindude hääled
loomahääled

loomanimetused

27 54
ingl.k: animal names
LT: sõnavara
ST: loomasüsteematika

loomuõigus

13
ingl.k: natural law
AT: loodusõigus
loomulik õigus
LT: õigus
ST: õigusfilosoofia

lõplike elementide meetod

21
ingl.k: finite element method
LT: numbriline analüüs

läkitused

00
AT: avalikud kirjad
ST: kirjad

Läänemaad

59
ingl.k: Occident; Western civilization
AT: lääneriigid
lääne tsivilisatsioon
Oktsident
Õhtumaad
ST: Idamaad [uus märksõna]

maaelu

11 12 30
ingl.k: country life; rural life
ST: maaelu planeerimine
maakultuur
maamajandus

maailmameistrivõistlused

51

ingl.k: world championship

AT: MM

LT: meistrivõistlused [uus märksõna]
spordivõistlused**maakate**

19 59

ingl.k: land cover

*Looduslikud ja inimtekkelised kooslused, mis katavad teatavas kohas maa pinda. Mõistet kasutatakse keskkonna seisundi määramisel.*ST: maakasutus
maastikud**maamajad**

30 44 47

ingl.k: country houses

LT: elamud

ST: palkehitised

rehielamud

suvilad

talurahvaarhitektuur

maaturism

29 30 52

ingl.k: rural tourism

Turism väljaspool linnakeskkonda.

LT: turism

KT: taluturism

ST: ökoturism [uus märksõna]

mahepõllumajandus

19 30

ingl.k: organic farming

Taastuvail loodusvaradel põhinev taim- ja loomakasvatus.

AT: bioloogiline põllumajandus

mahepõllundus [muudetud äraviiteterminiks]

orgaaniline põllumajandus

ökoloogiline põllumajandus

LT: põllumajandus

ST: biodünaamiline põllumajandus [uus märksõna]
keskkonnasäästlik tehnoloogia**majanduslikud aspektid**

29

ingl.k: economic aspects

ST: majandus

majandusmatemaatika

21 29

ingl.k: business mathematics

LT: majandusteadus

matemaatika

majandustarkvara

29 36

LT: rakendusprogrammid

MARC-vorming

36

ingl.k: MARC format

AT: UNIMARC

USMARC

LT: formaadid

ST: elektronkataloogid
kataloogimine**materjaliõpetus**

23

ingl.k: materials science

AT: materjaliteadus

LT: füüsika

tehnika

KT: metalliõpetus [uus märksõna]

tugevusõpetus

ST: materjalid

nanotehnoloogia [uus märksõna]

meditsiiniline mikrobioloogia

25 28

ingl.k: medical microbiology

LT: meditsiin

mikrobioloogia

ST: bakterioloogia

meditsiiniregistrid

28

ingl.k: health registers

LT: registrid

ST: abortiivsusnäitajad

sündimusstatistika

tervishoiustatistika

meistrivõistlused

51

ingl.k: championships

AT: esivõistlused

tšempionaadid

LT: spordivõistlused

KT: maailmameistrivõistlused [uus märksõna]

mereohutus

45

ingl.k: marine safety; maritime safety

AT: meresõidu ohutus

LT: laevandus

ohutus

ST: merepäästeteenistused

päästevahendid

metalliõpetus

23 39

ingl.k: physical metallurgy

LT: materjaliõpetus [uus märksõna]

KT: metallograafia

metsakahjurid

27 31

Peamiselt putukad, ka loomad, kes oma tegevusega pidurdavad puude kasvu või põhjustavad nende hukku.

LT: taimekahjurid

ST: kahjurputukad

metsakahjustused

metskonnad

11 31

ingl.k: forest districts

ST: metsamajanduspiirkonnad

 mobiilne äri

29 36

ingl.k: M-business; mobile business

LT: ettevõtlus

ST: elektrooniline äri

moeajalugu

43 47 56

ingl.k: history of fashion; history of costume

AT: kostüümiajalugu

LT: ajalugu

kunstiajalugu

ST: mood (stiil)

rõivastus

molekulaarfüüsika

23

ingl.k: molecular physics

LT: füüsika

ST: kristallofüüsika

tahkisefüüsika

molekulaarkloonimine

25

ingl.k: molecular cloning

LT: kloonimine

ST: molekulaargeneetika

mugandused

55

ingl.k: adaptations; simplified versions

AT: adapteeringud

ST: ilukirjandus

katkendid [uus märksõna]

mullaharimine

30

AT: maaharimine [toodud märksõna maaviljelus juurest siia]

LT: maaviljelus

KT: kultiveerimine

kündmine [uus märksõna]

ST: maaharimismasinad

multšid [uus märksõna]

multšid

30

ingl.k: mulches

ST: mullaharimine [uus märksõna]

kompost

munklus

02

ingl.k: monasticism

Mungana elamine, askeetlik elu- ja mõttelaad.

ST: asketism

mungad

museoloogia

53

ingl.k: museology; museum techniques

AT: muuseumiteadus

ST: konserveerimine (objektid)

muuseumid

restaureerimine

säilitamine (objektid) [parandatud märksõna]

muusikakriitika

18 49

ingl.k: music criticism

LT: kriitika

ST: muusikaarvustused

mõisaarhitektuur

47

ingl.k: architecture of manor houses

LT: arhitektuur

ST: ehitismälestised

mõisahooned

mõrvarid

13

ingl.k: murderers

LT: kurjategijad

ST: mõrvad

mööblikunst

47

ingl.k: furniture art

LT: tarbekunst

ST: mööbel

polsterdamine

puitehistöö

ruumikujundus

mööblitööstus

42 43

ingl.k: furniture manufacture

LT: tööstus

ST: mööbel

puidutööstus

müügikataloogid

18 29 37

ingl.k: commercial catalogues; sale catalogues

AT: müüginimestikud

LT: kataloogid

KT: kirjastuskataloogid

tootekataloogid

ST: otsereklaam

otseturundus

postimüük [uus märksõna]

nahahooldus

28

ingl.k: skin care

LT: hooldus

kosmeetika

ST: isiklik hügieen

nahahaigused

nahk (anat.)

nanotehnoloogia

23 35

ingl.k: nanotechnology

AT: nanotehnika

LT: tehnoloogia

ST: materjaliõpetus [uus märksõna]

naturaaltasu

29

ingl.k: payment in kind

Töötasu natuuras.

AT: loonustasu

LT: palk

neurovõrgud

36

ingl.k: neural networks; artificial neural networks

Inimaju talitlust jäljendada püüdvad arvutisüsteemid.

LT: intellektitehnika [parandatud märksõna]

nõukogude võim

10 56

ingl.k: soviet power

LT: poliitiline võim

ST: Nõukogude okupatsioon

paberitööd

04 47

ingl.k: paper craft; paper-cutting; paper works

AT: paberikunst
paberlöiked
papitöödLT: käeline tegevus
meisterdamine
tarbekunst
tööõpetus

KT: voltimine

pandimajad

29

ingl.k: pawnbroker's shops; pawn offices; pawnshops

AT: lombardid
ST: laenud**Paneuroopa liikumine**

10 56

ingl.k: Pan Europa movement; European federation

*Kavandavate Euroopa Ühendriikide liikumine, mis sai alguse 1920. aastatel.*ST: integratsioon
poliitiline ajalugu
riikide liidud**parempoolsus**

10

LT: poliitilised hoiakud

KT: uusparempoolsus

ST: parempoolsed parteid
konservatism**patendiõigus**

13

ingl.k: patent law

LT: tööstusomand

ST: patentimine

patoloogiline füsioloogia

28

ingl.k: pathological physiology

LT: füsioloogia

patoloogia

pealkirjad

53 55

ingl.k: headings; titles

ST: bibliograafiline kirjeldamine
väljaanded**pedagoogikakoolid**

04

LT: koolid [parandatud märksõna]

ST: keskeriharidus
pedagoogikakõrgkoolid
õpetajakoolitus**pekingi ooper**

49 50

ingl.k: Peking opera

LT: ooperid

pensionireformid

11 12

ingl.k: pension reforms

LT: reformid

ST: pensionipoliitika
pensionisüsteemid**peremeditsiin**

28

ingl.k: family medicine

LT: meditsiin

ST: perearstid
pereteraapia**piiblarheoloogia**

02 57

ingl.k: biblical archaeology

Arheoloogjahu, mis uurib Palestiina ja selle Lähis-Ida naabermaade Vana ja Uue Testamendi ajast pärinevaid muistiseid.

LT: arheoloogia

piibililugemine

02

ingl.k: Bible reading

ST: usuline ärkamine
usuõpetus**piimatootmine**

30

ingl.k: milk production

ST: piimakari
piimandus
piimatooted
piimatööstus
põllumajandustoodang**piirid (territ.)**

11

AT: maismaapiirid

veepiirid

KT: riigipiirid

piirikontroll

10

ingl.k: border inspection; frontier control; border control

ST: piirikaitse

piirivalve

toll

pinnasevesi

59

ingl.k: soil water

Maapinna lähedasimal laiaulatuslikul vett pidaval kihil lasuv põhjavesi.

LT: põhjavesi

ST: põhjavee reostumine

poliitiline kultuur

10

ingl.k: political culture

LT: kultuur

postimüük

29

ingl.k: mail-order business; mail-order selling

LT: kaugturstus

otsemüük

ST: müügikataloogid [uus märksõna]

otserklaam

otseturundus

printsessid

10 56

ingl.k: princesses

LT: tiitlid (valitsejad)

printsid

10 56
ingl.k: princes
LT: tiitlid (valitsejad)

prototüübid (kirj.)

55
ST: kirjanduslikud karakterid [uus märksõna]

psühhokliima

07
AT: psühholoogiline õhkkond
ST: grupikäitumine
grupisesed suhted

psühholoogilised aspektid

06
ingl.k: psychological aspects
ST: psühholoogia

põhjarahvad

58
ingl.k: Northern peoples
Euraasia põhjaosa, paleoaasia ja Põhja-Ameerika põlisrahvastik.
LT: rahvad
ST: põlisrahvastik

põlevkivikeemia

41
ingl.k: oil-shale chemistry
LT: keemia
ST: keemiatööstus
põlevkivitööstus
põlevkiviõli

põllukultuurid

30
ingl.k: crops; field cultures
LT: kultuurtaimed
KT: söödakultuurid
tehnilised kultuurid
teraviljad
ST: taimekasvatus

põllumajandusmuuseumid

30 53
ingl.k: agricultural museums
LT: muuseumid
ST: talumuuseumid [uus märksõna]

põllumajandusteadus

03 30
ingl.k: agricultural science
LT: rakendusteadused
KT: agronoomia
agrotehnika
põllumajandustehnoloogia
põllumajandusökonomika
ST: metsateadus

pööramine (keelet.)

54
ingl.k: conjugation (linguistics)
AT: konjugatsioon (keelet.)
LT: vormiõpetus
ST: pöördõnad

pöördõnastikud

54
ingl.k: reverse dictionaries
Sõnade lõpptähtede järgi järjestatud sõnastikud.
LT: sõnastikud

pühitsemine (rel.)

02
ingl.k: consecration
AT: õnnistamine
LT: rituaalid
ST: ordinatsioon
sakramendid

raalnägemine

36
ingl.k: computer vision; machine vision
LT: intellektitehnika [parandatud märksõna]
ST: pilditöötlus

rahanduskriisid

29
ingl.k: financial crisis
AT: finantskriisid
LT: majanduskriisid
ST: inflatsioon
majanduslik stabiliseerimine
majandusvõnked

rahataotlused

29
ingl.k: fundraising
ST: finantseerimine
finantseerimisallikad
sihtasutused
sponsoreerimine
stipendiumid

rahvaarhitektuur

47 58
ingl.k: vernacular architecture
Traditsioonilistel kohalikel vormilahendustel ja materjalidel põhinev arhitektuur.
AT: rahvalikud ehitised [toodud märksõna talurahvaarhitektuur juurest siia]
vernakulaarne arhitektuur [toodud märksõna talurahvaarhitektuur juurest siia]
LT: arhitektuur
KT: talurahvaarhitektuur
ST: ehituskultuur
heimatkunst
rahvakunst

rahvamängud

52 58
ingl.k: traditional games
LT: mängud
rahvapärismus
ST: laulumängud
ringmängud

rahvusküsimus

10
ingl.k: national question
ST: rahvuslus
rahvuspoliitika
rahvussuhted
vähemusrahvused

referaatajakirjad

18 37 53
ingl.k: abstract journals
LT: ajakirjad
ST: bibliograafiad
kokkuvõtted

regionalism (pol.)

10

LT: poliitilised hoiakud
ST: kohaidentiteet
majandusregioonid
poliitilised regioonid
regionaalne areng
regionaalne koostöö

rekonstrueerimine

44 47

ingl.k: reconstruction
ST: renoveerimine
restaureerimine
taastamine

rektsioon

54

ingl.k: government (linguistics); regimen
AT: sõltumine
LT: süntaks
ST: pöördsonad
sõnaühendid [uus märksõna]
valents (keelet.) [uus märksõna]

religioosne filosoofia

01 02

ingl.k: religious philosophy
Filosoofia, mille aluseks ja eelduseks on usk Jumala olemasolusse.
LT: filosoofia
ST: religioon
religioonifilosoofia

retseptorid

28

ingl.k: receptors
LT: närvisüsteem
ST: meeleelundid
rakumembraan

revolutsioonärid

10 56

ingl.k: revolutionaries; revolutionists
ST: revolutsiooniline liikumine [uus märksõna]

revolutsiooniline liikumine

10 56

ingl.k: revolutionary movement
LT: poliitilised liikumised
ST: revolutsioonärid [uus märksõna]
tööliikumine

riigi-kiriku suhe

02 10

ingl.k: church and state
AT: kiriku-riigi suhe
ST: kirikuõigus
usuline tagakiusamine
usuvabadus

riigihanked

29

ingl.k: public procurements
ST: avalik sektor
tarned

riik

01 10 11 13

AT: riigivõim
KT: haldusriik
heaoluriik
politseiirik [mitmusest ainsusse]
rahvusriik [mitmusest ainsusse]
õigusriik [kõik need KT-seosed kustutatud märksõna riigid juurest]

ST: riigid

tunnustamine (pol.) [kustutatud märksõna riigid juurest]
valitsemisvormid [kustutatud märksõna riigid juurest]

ruumiline graafika

36 47

ingl.k: 3D graphics; three-dimensional graphics
AT: kolmemõõtmeline graafika
LT: arvutigraafika
ST: graafiline disain

rööptekstid

00 55

Kasutada vormimärksõnana, kui sama tekst on rohkem kui ühes keeles, eriti ilukirjanduse puhul.
AT: paralleeltekstid
LT: tekstid

saagikus

30

ingl.k: productiveness; crop yield; yield
ST: põllumajandustoodang
taimekasvatus

seadusõigus

13

ingl.k: statute law
Seadusandlikus korras vastu võetud õigusaktidega loodav õigus.
LT: õigussüsteemid
ST: pretsedendiõigus
tavaõigus

seksiturism

12 29

ingl.k: sex tourism
LT: turism
ST: prostitutsioon

sidusotsing

36 53

ingl.k: online search
LT: kaugotsing
raalotsing
ST: sidusandmebaasid
siduskataloogid

sidusteenused

36

ingl.k: online services
LT: teenused
ST: infoteenindus
võrguteenused [uus märksõna]

skandaalid

07 18

ingl.k: scandals
AT: sensatsioonid
ST: seltskonnaajakirjandus

slavofiilsus

56

ingl.k: slavophilism
19. saj. keskpaiku Venemaal levinud rahvuslik ja ühiskondlik-poliitiline suund, mille esindajad rõhutasid Venemaa erilist, läänelikust erinevat arengut.
LT: poliitilised hoiakud
ST: rahvuslikud liikumised
slaavlasted

solvamine

13

LT: au teotamine
ST: laim

soomepoisid

56

LT: sõjaveteranid

ST: Teine maailmasõda, 1939-1945 [parandatud märksõna]

sotsiaaleetika

01 07

ingl.k: social ethics

LT: eetika

sotsioloogia

ST: sotsiaalne käitumine

sotsiaalne õiglus [uus märksõna]

utilitarism

võrdõiguslikkus

vägivald

vägivallatus [uus märksõna]

sotsiaalmajanduslikud näitajad

29

ingl.k: socioeconomic indicators

LT: indikaatorid (andmed)

ST: majandusstatistika

sotsiaalne õiglus

01 07 13

ingl.k: social justice

LT: õiglus

ST: sotsiaaleetika [uus märksõna]

sotsiaalne heaolu

sotsiaalsed aspektid

07 12

ingl.k: social aspects

ST: sotsiaalpoliitika

sotsioloogia

sotsialistlikud riigid

10

ingl.k: socialist countries

LT: riigid

ST: postsotsialistlikud riigid

sovhoosid

30 56

ingl.k: sovkhoses; state farms

LT: põllumajandusettevõtted

riigiettevõtted

ST: kolhoosid

spordifilosoofia

01 51

LT: filosoofia

ST: sport

staarid

48 49 50 51 52

ST: lauljad

muusikud [muudetud märksõnaks]

näitlejad

seltskonnaajakirjandus

suurkujud [uus märksõna]

stalinism

56

LT: autoritaarsed režiimid

ST: isikukultus

struktuuraalingvistika

54

ingl.k: structural linguistics; structural grammars

AT: struktuuraalgrammatikad [muudetud äraviiteterminiks]

struktuuraalne lingvistika

LT: keeleteadus

struktuuralism

KT: deskriptiivne lingvistika [uus märksõna]

ST: generatiivne lingvistika

suguvõsad

56

ingl.k: families; lineages

KT: klannid

ST: dünastiad

genealoogia

perekonnad

sugupuud

suhtlemispsühholoogia

06 07

ingl.k: communication psychology

LT: psühholoogia

ST: inimsuhted

suhtlemine

suhtlemishäired

suurkujud

00

Kasutada juhul, kui teoses on juttu eri eluvaldkondade kuulsatest inimestest.

AT: kuulsad inimesed

ST: isikud

staarid [uus märksõna]

ühiskonnategelased [uus märksõna]

sõdurilaulud

49

LT: laulud

sõnaühendid

54

ingl.k: word-combinations; phrases; syntagms

AT: fraasid

süntagmad

LT: süntaks

ST: rektsioon [uus märksõna]

valents (keelet.) [uus märksõna]

väljendid [uus märksõna]

ühildumine (keelet.)

säilitushaigused

30

Peamiselt seente ja bakterite tekitatud nakkushaigused, mille tagajärjel põllumajandussaadused hoidlates hävivad. Kõiki haiguste nimetusi võib kasutada märksõnadena.

LT: taimehaigused

ST: säilitamine (toit)

süsteemiarendus

21 36

ingl.k: system development

LT: informaatika

ST: arvuti arhitektuur

arvutisüsteemid

süsteemide modelleerimine

tarkvaraarendus [uus märksõna]

süüteod

13

ingl.k: offences

Süütegu on Karistusseadustikus või muus seaduses sätestatud karistatav tegu.

LT: õigusrikkumised

KT: ametialased kuriteod [kõik need KT-seosed kustutatud

märksõna kuriteod juurest]

arvutikuriteod

inimsusevastased kuriteod

isikuvastased kuriteod

kuriteod
liikluskuriteod
majanduskuriteod
poliitilised kuriteod
rahvusvahelised kuriteod
riigivastased kuriteod
sõjakuriteod
sõjaväelised kuriteod
varavastased kuriteod
väärteod
ST: illegaalne tegevus
karistused
vastutus

Taara usk

02 58
AT: maausk
LT: uusused

taimede toitumine

25 26 30
ingl.k: plant nutrition
LT: taimefüsioloogia
ST: toitumine

taimeembrüoloogia

25 26
ingl.k: plant embryology
LT: embrüoloogia
ST: taimede paljunemine

taimenimetused

26 54
ingl.k: plant names
AT: taimenimed
LT: sõnavara
ST: taimesüsteematika

taimestikukaardid

26 59
LT: kaardid
ST: taimegeograafia
taimestik

talumuuseumid

30 53
ingl.k: farm museums
AT: talurahvamuuseumid
LT: muuseumid
ST: koduloomuuseumid
põllumajandusmuuseumid [uus märksõna]

tants

50 58
ingl.k: dance
Kasutada kunstiliigi tähenduses. Üksiktantsude kirjelduste ja salvestiste puhul kasutada märksõna tantsud.
KT: ballett (tants) [kõik need KT-seosed kustutatud märksõna tantsud juurest]
jazztants [parandatud märksõna]
lavatants
moderntants
võistlustants
ST: koreograafia
tantsud

tarkvaraarendus

36
ingl.k: software development
LT: informaatika
ST: programmeerimissüsteemid
süsteemiarendus [uus märksõna]

Tartu rahu, okt. 1920

56
Soome ja Venemaa rahuleping, sõlmitud 14.10.1920 Tartus.
LT: rahulepingud
ST: Tartu rahu, veebr. 1920 [parandatud märksõna]

teadmusjuhtimine

11 29
ingl.k: knowledge management
LT: juhtimine
ST: infohaldus

teaduse-religiooni suhe

02 03
ingl.k: religion and science
AT: religiooni-teaduse suhe
ST: teadmised
usk
vabamõtlemine

tegevuskunst

47
ingl.k: action painting; performance art
AT: aktsioonikunst
tegevusmaalikunst
LT: kunst
KT: happeningid [parandatud märksõna]
kehakunst [uus märksõna]
performance'id

tegevusteraapia

28
Invaliidide ja krooniliste haigete sihipärase aktiivsesse tegevusse rakendamine ravi ja rehabilitatsiooni eesmärgil.
AT: tegevusravi
LT: psühhoteeraapia
taastusravi
KT: mänguteraapia
tööteraapia
ST: liikumisravi [parandatud märksõna]

teimimine

00
ingl.k: technical testing
Materjalide või toodete laboratoorne katsetamine.
KT: raalteimimine
ST: laboratoorsed katsed
materjaliõpetus [uus märksõna]
tugevusõpetus

teine keel

04
ingl.k: second language
Keel, mida õpitakse kakskeelse õppe puhul teise keelena, nt riigikeel.
LT: võõrkeel [uus märksõna]
ST: kakskeelne haridus
keele omandamine
keelekümbus [uus märksõna]
võõrkeeleõpetus

teoreetiline bioloogia

25
ingl.k: theoretical biology
LT: bioloogia
ST: biosemiootika [uus märksõna]

terminaalpöetus

28
ingl.k: terminal care
Sureva patsiendi pöetus.
AT: terminaalaravi
LT: pöetamine
ST: palliatiivne ravi
surm

terviseedendus

12 28
ingl.k.: health promotion
LT: sotsiaalmeditsiin
tervisepoliitika
KT: tervisekasvatus
ST: elukvaliteet
rahvatervis
terviseprogrammid
tervishoid

tervishoiukorraldus

12 28
ingl.k.: health organization
LT: tervisepoliitika
ST: tervise teenistused
tervishoiuasutused
tervishoiuökonomika [uus märksõna]

tervishoiuökonomika

28 29
ingl.k.: health economics; medical economics
LT: majandusteadus
ST: ravikindlustus
tervishoiukorraldus [uus märksõna]

tingmärgid

00
ingl.k.: conventional signs; graphical symbols
AT: leppemärgid
topograafilised leppemärgid
LT: märgid
ST: tehnilised joonised
topograafia

transiit

29 45
ingl.k.: transit traffic
AT: läbivedu [toodud märksõna transiitkaubandus juurest siia]
KT: transiitkaubandus
transiitreisid

troopika

20 59
ingl.k.: tropics
Troopiliste ja subekvatoriaalsete vöötmete ning ekvatoriaalse vöötme ühishnimetus.
AT: palavvööde
troopiline vööde
LT: kliimavöötmed
maastikuvöötmed ja -vööndid
KT: ekvatoriaalne vööde
subtroopiline vööde
ST: troopikahaigused

tulirelvahaavad

28
ingl.k.: gunshot wounds
AT: laskehaavad
LT: haavad
ST: sõjahaavad

tutvumisteenused

07 52
LT: teenused
ST: paarisuhted

töökeskkond

08
ingl.k.: work environment
LT: keskkond

ST: ergonoomia
töökaitse
töötingimused

tööstusnäitused

53
ingl.k.: industrial exhibitions
LT: näitused

töötavad lapsed

08 12 29
ingl.k.: child labour; children employment
AT: laste tööjõud
LT: lapsed
tööjõud
ST: lastekaitse

ulmekirjandus

55
ingl.k.: fantasy literature; horror literature; science fiction [endine märksõna ulmeromaanid ingl.k. vaste]
Kasutada ainult kirjandusteaduses temaatilise märksõnana. Vormimärksõnana kasutada ulmeromaanid või õudusromaanid.
AT: fantaasiakirjandus
fantastikakirjandus
teaduslik-fantastiline kirjandus [toodud märksõna ulmeromaanid juurest siia]
õuduskirjandus
LT: ilukirjandus
kirjandus
ST: ulmeromaanid
õudusromaanid

uusvasakpoolsus

10
ingl.k.: New Left
LT: poliitilised liikumised
vasakpoolsus [uus märksõna]

vabadussõjalased

56
AT: vapsid
LT: poliitilised liikumised
ST: fašism
sõjaveteranid
Vabadussõda, 1918-1920 [parandatud märksõna]

vaimuajalugu

56
ingl.k.: history of ideas
AT: ideeajalugu
LT: ajalugu
ST: filosoofia ajalugu
kultuurilugu

vaimuhaiged

28
ingl.k.: mentally ill; insane
AT: psüühilised haiged
LT: haiged
ST: psühhiaatriline ravi
psüühikahäired
vaimuhaigused

valents (keelet.)

54
ingl.k.: valency (linguistics)
LT: süntaks
ST: reksioon [uus märksõna]
sõnaühendid [uus märksõna]
ühildumine (keelet.)

valuutatehingud

29

ingl.k: exchange business

Tehingud välisvaluuta ja seda asendavate maksedokumentide ning väärismetallide ja -kividega.

LT: tehingud

ST: rahaturg

valuutavahetus

vanuripoliitika

12

LT: sotsiaalpoliitika

ST: gerontoloogia

sotsiaalgerontoloogia

vanurid

vasakpoolsus

10

LT: poliitilised hoiakud

KT: uusvasakpoolsus [uus märksõna]

ST: vasakpoolsed parteid

veebisaidid

36

ingl.k: websites; web pages; home pages

AT: koduleheküljed

veebilehed

veebileheküljed

LT: infoallikad

ST: HTML [uus märksõna]

hüpertext

võrguväljaanded [uus märksõna]

WWW

Veebruarirevolutsioon, 1917

56

LT: kodanlikud revolutsioonid

ST: Oktoobrirevolutsioon, 1917 [parandatud märksõna]

veendumused

00

ingl.k: beliefs

ST: arvamused

maailmavaade

vemmalvärsid

55

ingl.k: doggerels

LT: luuletused

ST: huumor

veneroloogia

28

ingl.k: venereology

LT: meditsiin

ST: seksuaalnakkushaigused

vesimärgid

42 53

ingl.k: watermarks

LT: märgid

ST: paber

vigurraamatud

37 53

ingl.k: toy and movable books

AT: ruumraamatud

LT: raamatud

ST: pildiraamatud

viisavabadus

10

ST: liikumisvabadus

piirikontroll

viisad

voltimine

04 47

ingl.k: paper folding

AT: origami

LT: paberitööd [uus märksõna]

vulgarismid

54

ingl.k: vulgarisms; coarsenesses; obscenities

AT: obstsönsused

roppused

LT: sõnavara

ST: vandesõnad

võrdlev usunditeadus

02

ingl.k: comparative study of religions

LT: usunditeadus

ST: religiooniajalugu

võrguteenused

36

ingl.k: network services

Teenused, mida pakutakse ja kasutatakse andmesidevõrkude, enamasti Interneti kaudu.

AT: e-teenindus

elektrooniline teenindus

LT: teenused

ST: arvutivõrgud

elektrooniline äri [uus märksõna]

infoteenindus

Internet

sidusteenused [uus märksõna]

võrguväljaanded

36 37 53

ingl.k: network publications; www publications; online publications

AT: veebiväljaanded

LT: elektroonilised teavikud

väljaanded [muudetud märksõnaks]

ST: veebisaidid [uus märksõna]

võrkeel

04 54

ingl.k: foreign language

LT: keel (keelet.)

KT: teine keel [uus märksõna]

ST: keele omandamine

võrkeeleõpetus

vägivalatus

10 12

ingl.k: nonviolence

ST: näljastreigid

patsifism

protestiliikumised

sotsiaaleetika [uus märksõna]

vägivald

väikeriigid

10

ingl.k: small states

LT: riigid

väikesaared

59
ingl.k: small islands
LT: saared
ST: laiud
saarestikud
skäärid

väljendid

54
ingl.k: phrases; expressions
KT: fraseologismid
ST: sõnavara
sõnaühendid [uus märksõna]

väärteod

13
Väärtegu on karistusseadustikus või muus seaduses sätestatud süütegu, mille eest on põhikaristusena ette nähtud rahaträhv või arest.
AT: haldusõigusrikkumised
LT: süüteod
õigusrikkumised

väärtpaperiportfell

29
ingl.k: investment portfolio; property portfolio; securities holding
AT: investeerimisportfell
ST: erainvesteeringud
investeeringuhaldus
riskihaldus

õigusemõistmine

13
ingl.k: jurisdiction; judicature
AT: kohtumõistmine
ST: kohtumenetus [uus märksõna]
õigussüsteemid

õigusinfo

13
ingl.k: justice information; legal information
LT: erialainfo [uus märksõna]
õigusabi

õiguskasvatus

04 13
LT: kasvatus
ST: kodanikukasvatus

õigusloome

13
ingl.k: legislation; legislative process; law-drafting
Õigusnormide loomise protsess.
AT: seadusloome [muudetud äraviiteterminiks]
KT: rahvusvaheline õigusloome [parandatud märksõna]
seaduste kooskõlastamine [kustutatud ST: seaduste vastuolu]
ST: lobitöö [parandatud märksõna]
sotsiaalne tsensuur
õigusaktid
õiguspoliitika

õigusreformid

11 13
ingl.k: law reforms
LT: reformid
ST: õiguspoliitika

õigusteooria

13
ingl.k: legal theory; theory of law
LT: õigusteadus
ST: õigusfilosoofia

õpiringid

04
ingl.k: study circles
LT: õppevormid
ST: huviringid
vabaharidus

õpitarkvara

04 36
LT: rakendusprogrammid
ST: raalõpe

äriplaanid

29
ingl.k: business plans
LT: plaanid (juhtimine)
ST: ettevõtlus
planeerimine
ärijuhtimine

ökoarhitektuur

19 44 47
20. saj. keskel tekkinud arhitektuuriharu, mis otsib keskkonnasäästlikke lahendusi.
AT: keskkonnahoidlik arhitektuur
roheline arhitektuur
ökoehitus
ökoloogiline arhitektuur
LT: arhitektuur
ST: keskkonnasäästlik tehnoloogia
säästev areng

ökoturism

19 29 52
ingl.k: ecotourism; ecotravel
Vastutustundlik reisimine, mis toetab loodus- ja kultuuripärandi säilimist ja kohalike elanike heaolu.
LT: turism
ST: maaturism [uus märksõna]
taluturism

ühilduvus (tehn.)

35 36 38
ingl.k: compatibility
Seadmete või programmide võime töötada koos või asendada üksteist.
ST: standardimine

ühiskonnategelased

08
ingl.k: public figures
AT: avaliku elu tegelased
ST: kultuuritegelased
poliitikud
suurkujud [uus märksõna]

üleminekumajandus

29
ingl.k: transition economy
AT: siirdemajandus
LT: majandus
ST: arengukoostöö [parandatud märksõna]
majanduslik areng
majandusreformid
postsotsialistlikud riigid

üliõpilassport

51

ingl.k: students sports

LT: sport

ST: koolisport [uus märksõna]

ümberraldused

00

ingl.k: reorganisation; re-engineering; reengineering

AT: reorganiseerimine

2. UUED ÄRAVIITETERMINID

aatriumid

44

KASUTA: **siseõued**

administratiivkaardid

11 59

KASUTA: **halduskaardid**

akronüümid

54

KASUTA: **lühendid** [lisatud ingl.k: acronyms]

arhivaalid

53

KASUTA: **arhiividokumendid**

arvutilingvistika

36 54

KASUTA: **arvutuslingvistika**

arterioskleroos

28

KASUTA: **ateroskleroos**

arterikõvastus

28

KASUTA: **ateroskleroos**

Balti uuringud

03

KASUTA: **baltoloogia**

biobibliograafiad

53

KASUTA: **biograafialeksikonid** [jäab ka esialgne viide]

briti

00

KASUTA: **inglise**

brandid

13 29

KASUTA: **kaubamärgid** [lisatud ingl.k: brands]

dermatoosid

28

KASUTA: **nahahaigused**

dianeetika

02

KASUTA: **saientoloogia** [lisatud ingl.k: dianetics]

ebaseaduslik rikastumine

13

KASUTA: **alusetu rikastumine (jur.)** [lisatud ingl.k: unjust enrichment]

elektroniline informatsioon

36 38 53

KASUTA: **digitaalinformatsioon** [lisatud ingl.k: electronic information, digital information]

elektronilised raamatukogud

36 53

KASUTA: **digitaalraamatukogud** [lisatud ingl.k: electronic libraries, digital libraries]

elutsükel (inimene)

04 06 12

KASUTA: **elukaar**

fantaasiafilmid

48

KASUTA: **ulmefilmid**

filantroopia

12

KASUTA: **heategevus**

filmikataloogid

48 53

KASUTA: **filmograafiad**

fraktalid

21 23

KASUTA: **fraktaalid**

gingiviit

28

KASUTA: **igemepõletik**

hoiukassad

29

KASUTA: **hoiupangad**

hüperboreilised keeled

54

KASUTA: **paleoaasia keeled**

inimeste liikumisvabadus

13

KASUTA: **liikumisvabadus**

initsiatiiv

04 06 07 08

KASUTA: **algatusvõime** [lisatud teemad 06 07 08]

integreeritud raamatukogusüsteemid

36 53

KASUTA: **automatiseeritud raamatukogusüsteemid** [lisatud ingl.k: integrated library systems]

interpunktsioon

54

KASUTA: **kirjavahemärgid**

isohoorsed protsessid 23 KASUTA: isokoorsed protsessid	kõhtjalgsed 27 KASUTA: teod
ivriit 54 KASUTA: heebrea keel	kõndimine 51 KASUTA: käimine
järevalve 15 29 35 46 KASUTA: järelevalve	Lakedaimon 56 KASUTA: Sparta linnriik
kahevõistlus 51 KASUTA: suusa-kahevõistlus	lauakatmine 34 KASUTA: serveerimine
kahjukindlustus 29 46 KASUTA: varakindlustus	lavastamine 48 50 KASUTA: režii
keefir 34 KASUTA: kefiir	linnamajandus 11 29 KASUTA: kommunaalmajandus
keskkonnaõpetus 04 19 KASUTA: keskkonnaharidus	loodusfilmid 48 KASUTA: aimefilmid
kinokunst 48 KASUTA: filmikunst	loovkirjutamine 04 KASUTA: tekstiõpetus
kirjandusloolased 08 55 KASUTA: kirjandusteadlased	lütseumid 04 KASUTA: gümnaasiumid
kirjutamine 04 KASUTA: tekstiõpetus	majandusarvestus 29 KASUTA: raamatupidamine
kodukeemia 19 24 34 41 KASUTA: tarbekeemia	Malta rüütlid 02 56 KASUTA: hospitaliidid
kohtuasjad 13 KASUTA: kaasused (jur.)	matusekombed 57 58 KASUTA: matmiskombestik
kohtueelne uurimine 13 KASUTA: eeluurimine	meetmed 00 KASUTA: abinõud
kollisiooniõigus 13 KASUTA: rahvusvaheline eraõigus	melanhoolia 06 28 KASUTA: depressioon
konfliktiõigus 13 KASUTA: rahvusvaheline eraõigus	metallitööd 39 KASUTA: metallide töötlemine
kristlik eetika 01 02 KASUTA: moraaliteoloogia	militaarpsühholoogia 06 15 KASUTA: sõjanduspsühholoogia
kujundusgraafika 47 KASUTA: graafiline disain	mootorsõidukijuhid 08 45 KASUTA: autojuhid
kujurid 08 47 KASUTA: skulptorid	muinasheebrea keel 54 KASUTA: heebrea keel

muinassiberi keeled 54 KASUTA: paleoaasia keeled	rabiiniheebrea keel 54 KASUTA: heebrea keel
notariaat 13 KASUTA: notarid [lisada ingl.k: notaryship]	ranitsad 04 43 KASUTA: seljakotid
närvirakud 28 KASUTA: neuronid	referaadid (ettekanded) 00 03 KASUTA: ettekanded
olemine 01 KASUTA: eksistents	referaatandmebaasid 36 53 KASUTA: bibliograafilised andmebaasid
palkonid 44 KASUTA: rõdud	restruktureerimine 00 11 KASUTA: struktuurimuutused [lisatud ingl.k: restructuring]
pangaülekanded 29 KASUTA: ülekanded (maj.)	riniit 28 KASUTA: nohu [lisatud ingl.k: rhinitis]
parlamendisaadikud 08 10 KASUTA: parlamendiliikmed	rulood 34 43 KASUTA: kardinad
parsism 02 KASUTA: zoroastrism [lisatud märkus: <i>Muinasraani tulekumardajate usund, hilisem sassaniidide riigiusund; parsism on selle noorem haru.</i>]	sõjaväekohtud 13 15 KASUTA: sõjatribunalid [lisatud ingl.k: martial courts, war courts]
pastad (toit.) 34 KASUTA: makaronitooted	taimehistoloogia 25 26 KASUTA: taimeanatoomia
pillimängijad 08 49 50 KASUTA: instrumentalistid	taimesead 34 47 52 KASUTA: lillesead
pitserid 47 56 57 KASUTA: pitsatid	taskuarvutid 36 KASUTA: kalkulaatorid [lisatud märkus: <i>Seadmed, mis sobivad eriti aritmeetikatehete sooritamiseks; nad täidavad teatavaid arvuti funktsioone, kuid töötavad tavaliselt ainult inimese sagedasel sekkumisel.</i>]
postkommunistlikud riigid 10 KASUTA: postsotsialistlikud riigid	tattoo 58 KASUTA: tätoveerimine
prekambrium 59 KASUTA: eelkambrium	tervendamine 28 KASUTA: alternatiivmeditsiin
projektijuhtimine 03 29 KASUTA: projektihaldus	toksilisus 19 28 KASUTA: mürgisus [lisatud ingl.k: toxicity]
psaltrid 02 KASUTA: lauluraamatud	tootemärgid 13 29 KASUTA: kaubamärgid
põhjagermaani keeled 54 KASUTA: skandinaavia keeled	tootenimed 13 29 KASUTA: kaubamärgid
Püha Aujärg 02 10 KASUTA: Püha Tool [lisatud teema 10]	transpordivahendid 45 KASUTA: liiklusvahendid

ujumisõpetus
04
KASUTA: **ujumine**

vanaheebrea keel
54
KASUTA: **heebrea keel**

välissuhted
10
KASUTA: **rahvusvaheline koostöö**

uusheebrea keel
54
KASUTA: **heebrea keel**

ökoliikumine
10 19
KASUTA: **roheline liikumine**

östrogeenid
25
KASUTA: **östrogeensed hormoonid**

3. PARANDUSED JA MUUDATUSED

abinõud
00
ingl.k: measures [parandatud ingl.k. vaste]

afroaasia keeled [muudetud äraviiteterminiks]
54
KASUTA: **semi-hami keeled**

agendid
00 29 [lisatud teema 00]

aistingud
01 06
ingl.k: senses [parandatud ingl.k. vaste]

ajalugu
56
LT: humanitaarteadused [kustutatud seos]
sotsiaalteadused [kustutatud seos]
KT: ajalooline teoloogia [kustutatud seos]
historiograafia [kustutatud seos]
medievistika [kustutatud seos]
ST: ajaloolased [kustutatud seos]
ajalooline demograafia [kustutatud seos]
ajalooline geograafia [kustutatud seos]
ajalooline geoloogia [kustutatud seos]

alabaster
40 47 59
ingl.k: alabaster [kustutatud ingl.k. vaste]

alternatiivmeditsiin
07 28 58
ingl.k: alternative medicine
AT: parameditsiin [muudetud äraviiteterminiks]
tervendamine
LT: meditsiin
KT: energeetiline diagnostika
homöopaatia
loodusravi
rahvameditsiin
refleksravi
ST: jumalik tervistamine
sensitiivid

annotatsioonid
37 53
Teoste, ka filmide lühitutvustused. [lisatud märkus]

apokalüpsis [muudetud äraviiteterminiks]
02
KASUTA: **apokalüptika**

areng (filos.) p.o. **areng**
00
AT: areng (filos.) [muudetud äraviiteterminiks]
progress [muudetud äraviiteterminiks]
KT: evolutsioon
inimareng
majanduslik areng
sotsiaalkultuuriline areng
sotsiaalne areng
teaduslik-tehniline progress
ST: arengustaadiumid
revolutsioonid (ühisk.)

areng (maj.) [muudetud äraviiteterminiks]
29
KASUTA: **majanduslik areng**

arengualane koostöö p.o. **arengukoostöö** [lisatud AT: arengualane koostöö]
10

arhetüübid [arhetüübid (psühh.) ja arhetüübid (etn.)]
koondatud üheks märksõnaks]
06 54 58
ingl.k: archetypes
ST: psühhoanalüüs
süvapsühholoogia

arvutimängud
36 38 52
LT: mängud [lisatud seos]

asjaajamine
11
ingl.k: office work; document management
Dokumentide haldamine asutuses või ettevõttes: nende loomine, registreerimine, süstematiseerimine, hoidmine, kasutamine ja edastamine.
AT: dokumendihaldus
haldusdokumendid
LT: haldus
ST: ametikirjavahetus [uus märksõna]
bürokratia
bürooautomaatika [uus märksõna]

asparaam p.o. **aspartaam**
34

avangardism
47 48 49 55 [muudetud teemad]
LT: kunstivoolud [lisatud seos]

bakterhaigused

28

LT: nakkushaigused [LT: haigused asemele]**baleriinid p.o. balletitantsijad**

08 50

AT: baleriinid [muudetud äraviiteterminiks]

Balti kilp

59

AT: Fennoskandia kilp [muudetud äraviiteterminiks, lisatud kilp]

LT: Ida-Euroopa platvorm

kilbid (geol.)

Balti sünegliis p.o. Balti sünekliis

59

bioenergeetika

25 35

Teadusharu, mis termodünaamika seadustest lähtudes käsitleb energiavahetust elusorganismides. [lisatud märkus]bioenergia [muudetud kaheks märksõnaks: bioenergia (esoteerika) ja biomassienergia]**bioenergia (esoteerika)**

01

ST: esoteerika

bioloogiline mitmekesisus

19

ingl.k: biodiversity

AT: biodiversiteet [muudetud äraviiteterminiks]

elustiku mitmekesisus

KT: liigirikkus [uus märksõna]

ST: elustik

maastikukaitse

biomassienergia

35

AT: bioenergia (füüs.)

LT: energia

ST: biomass

birgitiinid

02 [lisatud teema]

brahmanism

02

LT: usundid

ST: braahmanid

hinduism

indoloogia

bussid

45

LT: mootorsõidukid [lisatud seos]

dalai laamad p.o. dalai-laamad

02

Damaskuse kalifaat

56

AT: Omaijaadide kalifaat [lisatud äraviide]

LT: kalifaadid [lisatud seos]

dateerimine

25 57 59

KT: absoluutne vanus [kustutatud seos]

suhteline vanus [kustutatud seos]

diagnostika (med.)

28

ST: veterinaaria [lisatud seos]

difusioon (keemia) p.o. difusioon (keemia, füüs.)

23 24 25

dokumentide säilitamine [muudetud äraviiteterminiks]

53

KASUTA: **säilitamine (objektid)** [parandatud märksõna; vt. parandus allpool]**domeenid p.o. domeenid (aj.)**

56

draamaõpetus

04

ST: kasvatusmeetodid [lisatud seos]

džihaadid p.o. džihaad

56

džäss p.o. jazz [lisatud AT: džäss]

49

džässharmonia p.o. jazzharmonia [lisatud AT: džässharmonia]

49

džässifestivalid p.o. jazzifestivalid [lisatud AT: džässifestivalid]

49

džässtants p.o. jazztants [lisatud AT: džässtants]

50

dünastiad [kõik KT-ga seotud märksõnad kustutatud]

10 56

eeluurimine

13

ingl.k: preliminary inquiry; pretrial investigation; [lisatud ingl.k. vasted; kustutatud: criminal investigation]

ehiskiri

47

KASUTA: **ilukiri** [muudetud äraviidet]**elektriseadmed [muudetud märksõnaks]**

35

ingl.k: electric devices

LT: elektrotehnika

KT: elektrimasinad

elektrimõteriistad

elektronseadised

ST: elektritarbed

elektroonilised teavikud

18 53

ingl.k: electronic documents; electronic publications

Kasutada raamatukogunduse alal.

AT: elektroonilised väljaanded

LT: teavikud

KT: elektroonilised ajakirjad

elektroonilised ajalehed

võrguväljaanded [uus märksõna]

ST: CD-ROMid

digitaalinformatsioon

elektrooniline kirjastamine

elektroonilised dokumendid [uus märksõna]

ennetav sotsiaalhooldus [kustutatud märksõna]

12

entroopia [entroopia (füüs.) ja entroopia (info) koondatud üheks märksõnaks]
21 23 36
ingl.k: entropy
LT: termodünaamika
ST: info maht
negentroopia
termokeemia

Esimene maailmasõda, 1914-1918 [lisatud daatumid]
56

esitlused
18
ingl.k: presentations
AT: presentatsioonid
ST: reklaam
uudistooted

etnolingvistika
54
ingl.k: anthropological linguistics; ethnolinguistics
AT: antropoloogiline keeleteadus
keeleteaduslik antropoloogia [muudetud äraviiteterminiks]
LT: keeleteadus
kultuuriantropoloogia

ettekanded
00 03
ingl.k: presentations [lisatud ingl.k. vaste]

fantaasiad p.o. **fantaasiad (muus.)**
49

filokardia p.o. **filokartia**
52

finantsraamatupidamine p.o. **finantsarvestus** [lisatud AT:
finantsraamatupidamine]
29

fraasid [muudetud äraviiteterminiks]
54
KASUTA: **sõnühendid** [uus märksõna]
väljendid [uus märksõna]

gaasid
19 23 24
KT: närvigaasid [lisatud seos]

graffiti p.o. **graffiti**
47
ingl.k: graffiti [muudetud ingl. k. vasteks]
AT: grafiito
ST: joonistus

haldusjaotus [haldusjaotus ja haldusüksused koondatud üheks märksõnaks]
11 59
ingl.k: administrative regions; administrative units
AT: administratiivne jaotus
haldusüksused [muudetud äraviiteks]
KT: maakonnad
riigid [parandatud märksõna]
vallad
ST: detsentraliseeritud struktuurid
haldussüsteem

haldusteabesüsteemid p.o. **haldusinfosüsteemid** [lisatud AT:
haldusteabesüsteemid]
11

Hammurabi seadused p.o. **Hammurabi seadused**
56

harjutused [harjutused (noodid) ja harjutused (ped.) koondatud üheks märksõnaks]
00 04
ingl.k: exercises
KT: kehalised harjutused
ST: ülesanded

hellenism
56
ST: antiikaeg [kustutatud seos, jääb LT-na]

herilane p.o. **herilased**
27

hindamine
00 04
ingl.k: assessment; estimation; evaluation
AT: evalvatsioon [muudetud äraviiteterminiks]
KT: info hindamine [lisatud seos]
riskianalüüs [lisatud seos]
ST: risk [lisatud seos]
[ülejäänud seosed jäävad samaks]

Hispaania kodusõda, 1936-1939 [lisatud daatumid]
56

Hispaania kolooniate iseseisvussõda, 1810-1826 [lisatud daatumid]
56

hobused p.o. **hobune** [mitmusest ainsusse; vt. ka märkus põllumajandusloomade juures]
27 30
ingl.k: horse
LT: kabjalised
põllumajandusloomad
veoloomad
KT: mustang
märad
poni [mitmusest ainsusse]
ratsahobune [mitmusest ainsusse]
traavel [mitmusest ainsusse]
täkud
tööhobune [mitmusest ainsusse]
varsad
ST: hobusekasvatus
hobusetõud
muul
rakmed
rautamine

hooldus
00
AT: korrashoid
KT: lapsehooldus [toodud märksõna sotsiaalhooldus alt siia]
nahahooldus [uus märksõna]
perehoolekanne [toodud märksõna sotsiaalhooldus alt siia]
pikaajaline hooldus [toodud märksõna sotsiaalhooldus alt siia]
sotsiaalhooldus [vaata ka muudatus allpool]
tehnohooldus

hovanštšina, 1682 [lisatud daatum]
56

hädakaitse [muudetud märksõnaks]

13

ingl.k: self-defence [jäab ka enesekaitse vasteks]

LT: kriminaalõiguse üldosa

tsiviilõiguse üldosa

ST: enesekaitse

hädaseisund [uus märksõna]

happeningid [muudetud märksõnaks]

47 49 50

ingl.k: happenings

AT: happening'id [muudetud äraviiteterminiks]

LT: tegevuskunst [uus märksõna]

ST: keskkonnakunst

maakunst

muusikasüandmused

performance'id

postmodernism

Idamaade võitluskunstid p.o. **võitluskunstid** [lisatud AT: Idamaade võitluskunstid]

51 52

idioomid [muudetud äraviiteterminiks]

54

KASUTA: **fraseologismid** [lisatud ingl.k: phrases]

immunoloogia

28

ST: immuunsus [lisatud seos]

in vitro meetod [muudetud märksõnaks]

03 28 30

LT: katsed

in vivo meetod [muudetud märksõnaks]

03 28 30

LT: katsed

individuaalrelvad

15

ingl.k: individual weapons; personal weapons

ST: külmrelvad [muudetud seos]

[ülejäanud seosed jäävad samaks]

ingerlased [muudetud äraviiteterminiks]

58

KASUTA: **ingerisoomlased isurid**

Inglise kodanlik revolutsioon, 1640-1660 [lisatud daatumid]

56

inimõigused

07 10 13

LT: põhiõigused [kustutatud ST-na ja KT-na]

KT: lapse õigused [lisatud seos]

[ülejäanud seosed jäävad samaks]

interpretatsioon [interpretatsioon (filos., teater) ja interpretatsioon (muus.) koondatud üheks märksõnaks]

01 06 49 50 55

ingl.k: interpretation

AT: tõlgendamine

KT: agoogika

aplikatuur

artikulatsioon (muus.)

dirigeerimine

dünaamika (muus.)

fraseerimine

improvisatsioon

interpretatsiooniteooria

intonatsioon

koorijuhtimine

laulmine

ornamentika (muus.)

registratsioon (muus.)

tempo (muus.)

ST: arusaamine

eksegees

esinemiskunst

hermeneutika

intertekstuaalsus

retseptioon

Iseseisvussõda Põhja-Ameerikas, 1775-1783 [lisatud daatumid]

56

isikuarhiivid [muudetud märksõnaks]

53

ingl.k: personal archives [toodud märksõna isikukogud juurest siia]

LT: arhiivid [toodud märksõna isikukogud juurest siia]

isikukogud

53

ingl.k: personal collections

LT: kogud

jalgrattateed

45

ingl.k: bicycle paths; bicycle trails; bikeways; cycle routes [lisatud

ingl.k. vasted; kustutatud cydeways]

jumalused [muudetud äraviiteterminiks]

02

KASUTA: **jumalad** [lisatud ingl.k: divinities]

juurdepääs infokanalitele p.o. **juurdepääs informatsioonile**

13 18 53

ingl.k: access to information

AT: juurdepääs infokanalitele [muudetud äraviiteterminiks]

ST: digiteerimine

infokanalid

infootsing

informatsioonivabadus

jõudlus (põllum.)

30

ingl.k: performance (agriculture) [parandatud ingl.k. vaste]

Jäälahing, 1242 [lisatud daatum]

56

kaitseteenistus p.o. **kaitseväeteenistus** [lisatud AT: kaitseteenistus]

11

kaos (rel.) p.o. **kaos (filos.)**

01 02 [lisatud teema]

ingl.k: chaos (philosophy) [parandatud ingl.k. vaste]

katedraalid

02 47 [lisatud teema]

ingl.k: cathedrals

LT: kirikud (hooned) [kustutatud LT: pühakojad]

ST: toomkirikud [kustutatud ST: kirikud]

keelegeograafia

54

ingl.k: areal linguistics [lisatud ingl.k. vaste]

keelemängud

01 54

LT: mängud

KT: sõnamängud [parandatud märksõna]

ST: keelefilosoofia

keeleõpetus

keeleseadused

10 13 54 [lisatud teemad]

keemilised analüüsid p.o. **keemiline analüüs** [ingl.k: chemical analysis; lisatud AT: analüüs (keem.)]

24 25 28 59 [lisatud teema]

kelgud

45 51 52

LT: spordivarustus [lisatud seos]

kelmiromaanid

55

ingl.k: picaresque novels

AT: pikaresksed romaanid

LT: romaanid

Renessansist alates viijeldud romaaniliik Euroopa kirjanduses, enamasti 16.-17. saj.; kasutada ainult teoste puhul, mis kirjanduslooliselt siia kuuluvad. [lisatud märkus]

kiilkärbselised [muudetud äraviiteterminiks]

27

KASUTA: **ühapäevikulised** [parandatud märksõna]

kindlused

15 56

LT: kaitseehitised [lisatud seos]

ST: fortifikatsioon [lisatud seos]

kinesteraapia p.o. **kinesioteraapia**

28

ingl.k: kinesiotherapy

Liigutuste või jäsemete passiivse liigutamise kaudu teostatav ravi.

AT: liigutusravi

LT: ravi

ST: liikumisravi [parandatud märksõna]

kirikud (hooned) [märksõna **kirikud** muudetud kaheks eraldi

märksõnaks]:

02 44 47

ingl. k: church buildings

AT: kirikuhooned

LT: pühakojad

sakraalarhitektuur

üldhooned

KT: baptisteeriumid

katedraalid [lisatud ST: toomkirikud]

kivikirikud

kodakirikud

puukirikud

toomkirikud

ST: kabelid

kellatornid

krematooriumid

mošeed

palvemajad

pikihooned

kirikud (org.)

02

ingl.k: churches

KT: anglikaani kirik

gruusia kirik [uus märksõna]

katoliku kirik

kreeka õigeusu kirik

luterlik kirik

süüria kirik

uusapostlik kirik

vabakirikud [lisatud ingl.k. religious sects]

vanakatoliku kirik

vene õigeusu kirik

õigeusu kirik

ST: eklesioloogia

kogudused

usuühingud

kirikukalender p.o. **kirikukalendrid** [ainsusest mitmusse]

02

ingl.k: ecclesiastical calendars; church calendars [ainsusest mitmusse]

LT: kalendrid

ST: kirikuaasta

kirikupühad

kirikuõigus

02 13

ingl.k: church law; ecclesiastical law [lisatud ingl.k. vaste; kustutatud: canon law]

ST: riigi-kiriku suhe [lisatud seos]

kanooniline õigus [uus märksõna]

kanoniseerimine [kustutatud seos]

kirjandiõpetus

04

LT: õppeained [lisatud seos]

kirjasaatjad

18

ST: ajakirjanikud [lisatud seos]

kirurgid

08 28

ST: kirurgia [ST: lastekirurgia asemele]

klamüdobakterid [muudetud äraviiteterminiks]

28

KASUTA: **klamüüdiad** [ingl.k: chlamydiae]

klamüüdia [muudetud äraviiteterminiks]

28

KASUTA: **klamüdioos** [ingl.k: chlamydia; lisatud LT: bakterhaigused]

klassikaline filoloogia

03 54

ingl.k: classical philology

LT: filoloogia

humanitaarteadused

ST: klassikalised keeled

kohtumenetlus [muudetud märksõnaks]

13

ingl.k: court procedure; court proceedings; legal proceedings

AT: kohtuprotsess

KT: halduskohtumenetlus [uus märksõna]

kriminaalkohtumenetlus

tsiviilkohtumenetlus

ST: kaasused (jur.)

menetlusõigus

õigusemõistmine [uus märksõna]

Kolmekümneaastane sõda, 1618-1648 [lisatud daatumid]

56

kommunaalteenused

11 29

ingl.k: municipal services; public utilities [muudetud ingl.k. vasted]

kompetentsus [muudetud märksõnaks]

00

ingl.k: competence

AT: asjatundlikkus

pädevus [muudetud äraviiteterminiks]

ST: kutseoskused

konkurents (maj.)

13 29

ingl.k: competition

AT: majanduskonkurents [muudetud äraviiteterminiks]

LT: turu struktuur

KT: hinnakonkurents

kõlvatu konkurents

laostav konkurents

majandussõda

tööalane konkurents

ST: konkureerivad tooted

konkurentsivabadus

külmutatud leiutised

majanduskoostöö

majandustingimused

monopolid

oligopolid

pankrotid

туруosa

võistlev tehnoloogia

ärimajandusteadus

koolid (noodid) [kustutatud märksõna]

49

koolid (ped.) p.o. **koolid** [kustutatud sulgudes täiend]

04

Ajalooliste koolide nimetusi vaata märksõna kooliajalugu alt.
[lisatud märkus]

kosmeetika

28

ingl.k: cosmetics

AT: iluravi [muudetud äraviiteterminiks]

KT: dekoratiivkosmeetika

juuksehooldus

maniküür

nahahooldus [uus märksõna]

pediküür

profülaktiline kosmeetika

ST: dermatoloogia

ilusalongid

kosmeetikakabinetid

kosmeetikatööstus

kosmetoloogia

lõhnataimed

plastiline kirurgia

krediit

29

ingl.k: credit (loans) [lisatud sulgudes täiend]

kreedit

29

ingl.k: credit (book-keeping) [lisatud sulgudes täiend]

kreeka keel

54

ingl.k: Greek language

AT: koinee [muudetud äraviiteterminiks]

vanakreeka keel

LT: indoeuroopa keeled

klassikalised keeled

KT: keskkreeka keel [avatud sõnarühm]

uuskreeka keel

kreibid p.o. kreip [parandatud äraviide]

34

KASUTA: **greip**

kriminaalfilmid

48

ingl.k: crime films; film noir; noir films [lisatud ingl.k. vasted]

krishnaism p.o. **krišnaism** [lisatud AT: krishnaism]

02

krüpteerimine p.o. **krüptograafia** [muudetud märksõnaks]

36 54

ingl.k: cryptography; encryption

Andmete viimine kõrvaliste jaoks loetamatule kujule.

AT: krüpteerimine

krüptoloogia

LT: andmekaitse

ST: digitaalalkiri [uus märksõna]

kodeerimine

privaatsus

salakiri

Kulikovo lahing, 1380 [lisatud daatum]

56

kultuuriidentiteet [muudetud äraviiteterminiks]

07

KASUTA: **kultuuriline identiteet** [siia toodud ka seosed]

kuriteod

13

ingl.k: crimes; criminal offences

Karistusseadustikus sätestatud süütegu, mille eest on füüsilisele isikule põhikaristusena ette nähtud rahaline karistus või vangistus ja juriidilisele isikule rahaline karistus või sundlõpetamine.

AT: kriminaalkuriteod [muudetud äraviiteterminiks]

LT: kriminaalõigus

süüteod [uus märksõna]

õigusrikkumised [parandatud märksõna]

[KT seosed viidud uue märksõna **süüteod** juurde]

ST: kuritegevus

kurjategijad

kõne (füsiol.)

06 28

ST: lavakõne [lisatud seos]

kõneravi

28

ingl.k: speech therapy [lisatud ingl.k. vaste]

kõneõpetus

54

ST: retoorika [lisatud seos]

kõrgvaakuum p.o. **kõrgvaakum**

23

käimine

51

AT: kiirkäimine

sportlik käimine

võistluskäimine [lisatud äraviiteterminid; ülejäänud seosed

jäävad samaks]

käitumiskultuur

58

ST: kodanikukultuur [lisatud seos]

käitumispsühholoogia [muudetud äraviiteterminiks]
06
KASUTA: **biheiviorism** [lisatud seletus: *Biheiviorism e. käitumispsühholoogia on 20. saj. 1. poole (eelkõige ameerika) psühholoogia positivistlik suund, mis põhjendab inimeste ja loomade käitumist välismaailmast saadavate ärritustega.*]

käänamine

54
LT: vormiõpetus [lisatud seos]

küttesüsteemid [kustutatud AT: küte]

35 44

laenulepingud

13 29
ingl.k: loan agreements [lisatud ingl.k. vaste]

lehm p.o. **lehmad** [ainsusest mitmusse, vt. ka märkus

põllumajandusloomade juures]

27 30

LT: veis [mitmusest ainsusse]

ST: lehmapiim

piimakari

pullid

Leipzigigi lahing, 1813 [lisatud daatum]

56

liimimine [muudetud märksõnaks]

41 43 44

ST: liimid

Liivi sõda, 1558-1583 [lisatud daatumid]

56

Liivimaa [muudetud märksõnaks]

56

ST: Liivimaa kubermang

Vana-Liivimaa

lilled [muudetud märksõnaks]

26 34

ingl.k: flowers

LT: ilutaimed [lisatud teema 30, kustutatud teema 34]

KT: lõikelilled

püsililled

sibullilled

suvelilled

ST: lillekasvatus

lillesibulad

Lobatšewski geomeetria p.o. **Lobatševski geomeetria**

21

lobby p.o. **lobitöö**

10 11

ingl.k: lobby [muudetud ingl.k. vasteks]; lobbying

ST: huvigrupid

õigusloome [uus märksõna]

logoteraapia [muudetud märksõnaks]

06

ingl.k: logotherapy

Eksistentsialismist mõjutatud psühhoteraapia moodus, mille rajas Viktor E. Frankl.

LT: psühhoteraapia

ST: eksistentsiaalpsühholoogia

luteri kirik p.o. **luterlik kirik**

02

ingl.k: Evangelical Church; Lutheran Church

AT: luteri kirik [muudetud äraviiteterminiks]

evangeelne kirik

LT: kirikud (org.) [parandatud märksõna]

luterlus

lõhelased p.o. **lõhelised** [lisatud AT: lõhelased]

27

lõhnateraapia [muudetud äraviiteterminiks]

28

KASUTA: **aroomiteraapia** [muudetud märksõnaks]

lühendid

54

ingl.k: acronyms [lisatud ingl.k. vaste]

maailmastandard [kustutatud märksõna]

29

Madalmaade kodanlik revolutsioon, 1566-1609 [lisatud daatumid]

56

Madisepäeva lahing, 1217 [lisatud daatum]

56

mahepõllundus [muudetud äraviiteterminiks]

19 30

KASUTA: **mahepõllumajandus** [uus märksõna]

Mahtra sõda, 1858 [lisatud daatum]

56

majanduslik areng

29

ingl.k: development (economy); economic development

AT: areng (maj.) [muudetud äraviiteterminiks]

majanduse areng

LT: areng [parandatud märksõna]

KT: kaubanduse areng

põllumajanduslik areng

regionaalne areng

säästev areng

tehnoloogia areng

tööstuse areng

ST: arengumaad

kasvuteooriad

mahajäämus (maj.)

mahajäänud piirkonnad

majanduse planeerimine

majanduskasv

majandusnäitajad

moderniseerimine

rahvatulu

taandarenevad riigid

üleminekumajandus

maksejõuetus [maksejõuetus ja maksujõuetus koondatud üheks märksõnaks]

13 29

ingl.k: insolvency

AT: maksujõuetus [muudetud äraviiteterminiks]

LT: pankrotiõigus

ST: maksevõime

pankrotid

maohaavad p.o. **maohaavand** [muudetud märksõnaks]

28

ST: haavandtõbi

marketing [muudetud äraviiteterminiks]

29

KASUTA: **turundus** [muudetud märksõnaks]

marketinguuringud [muudetud äraviiteterminiks]

29

KASUTA: **turundusuuringud** [muudetud äraviiteterminiks]

matkakaardid [muudetud märksõnaks]

52 59

LT: kaardid

ST: turismikaardid

migratsioon (biol.) [muudetud äraviiteterminiks]

27 59

KASUTA: **ränne (biol.)** [muudetud märksõnaks]

mitmekultuuriline haridus

04

ingl.k: intercultural education [lisatud ingl.k. vaste]

mitmetähenduslikkus

54

ingl.k: polysemy

AT: polüseemia

ST: polüseemid

moekunst

43 47

ST: mood (stiil) [lisatud seos]

mordva keel p.o. **mordva keeled** [ainsusest mitmusse]

54

muinasriigid

56

KT: Bütsants [kustutatud seos]

Kiievi-Vene riik [kustutatud seos]

kalifaadid [kustutatud seos]

Kuldhord [kustutatud seos]

muinsuskaitse

56

ST: ehitiste kaitse [lisatud seos]

hoonete kaitse [lisatud seos]

mullikad [vt. ka märkus põllumajandusloomade juures]

27 30

LT: veis [mitmusest ainsusse]

mustlaskeeled

54

ingl.k: Romany languages [lisatud ingl.k. vaste]

mustrid [muudetud märksõnaks]

47 58

ingl.k: patterns

AT: kirjad (etn.) [muudetud äraviiteterminiks]

koemustrid

LT: rahvakunst

KT: kindakirjad

vöökirjad

ST: ornamendid (kunst)

muusikaesthetika

49

LT: esteetika [lisatud seos]

muusikakongressid [muudetud äraviiteterminiks]

49

KASUTA: **muusikakonverentsid**

muusikasemiootika

49

LT: semiootika [lisatud seos]

muusikud [muudetud märksõnaks]

08 49

ingl.k: musicians

Kasutada populaarmuusika puhul.

LT: muusikategelased

ST: staarid [uus märksõna]

mõistus

01

ingl.k: reason [lisatud ingl.k. vaste; kustutatud: senses]

mäng (loomad) [kustutatud ingl.k. game (animals)]

27 30

märgistamine

27 30

ST: markeerimine [lisatud seos]

märts

22 [muudetud teema]

mööbliesemed [muudetud äraviiteterminiks]

34 47

KASUTA: **mööbel** [süüa toodud ka KT-d]

müraisolatsioon

44

ST: heliisolatsioon [lisatud seos]

mürgisus

19 28

ingl.k: toxicity [lisatud ingl.k. vaste]

nabism [kustutatud märksõna]

47

Napoleoni sõjad, 1799-1815 [lisatud daatumid]

56

nimed [muudetud märksõnaks]

00 54

ingl.k: names; proper names

AT: proopriumid

pärinimed [muudetud äraviiteterminiks]

LT: sõnavara

KT: eesnimed

hüüdnimed

isikunimed

kohanimed

pseudonüümid

ST: onomastika

noorsookirjandus

55

ingl.k: juvenile literature [lisatud ingl.k. vaste]

Novembrirevolutsioon, 1918 [lisatud daatum]

56

oder p.o. **oder (teravili)**

26 30

ohutus

00

KT: lennuohutus [lisatud seos]

ST: õnnetused [lisatud seos]

ohutuseeskirjad

08
LT: eeskirjad [lisatud seos]

Oktoobrirevolutsioon, 1917 [lisatud daatum]

56

olümpiamängud

51
LT: spordivõistlused [lisatud seos]

optilised andurid

35 36
ST: automaatika [kustutatud seos]

organogeensed kivimid

59
LT: settekivimid [lisatud seos]

orientalistika

03 47 58
ingl.k: Asian studies [lisatud ingl.k. vaste]

osalus (pol.) [muudetud äraviiteterminiks]

10
KASUTA: **osalusdemokraatia**

osühingud [muudetud märksõnaks]

13 29
ingl.k: private limited companies
LT: äriühingud

paas [muudetud märksõnaks]

44 59
AT: päekivi [muudetud äraviidet]
LT: ehituskivid
ST: dolomiit
karbonaatsed kivimid
lubjakivi
päekarjäärid

paberitööstus p.o. tselluloosi- ja paberitööstus

42
ingl.k: paper industry; pulp and paper industry
AT: paberitööstus [muudetud äraviiteterminiks]
tselluloositööstus
LT: metsatööstus
ST: kalandrid
paber
paberikiudained
puidukeemia
teisene toore

paneelküte

44
KASUTA: **kiirgusküte** [muudetud äraviidet]

pearaharahutused, 1784 [lisatud daatum]

56

pensionifondid

12 29
ingl.k: pension trusts [lisatud ingl.k. vaste]

pidevõpe

04
ingl.k: lifelong learning [lisatud ingl.k. vaste]

piltvaibad [muudetud märksõnaks]

43 47
AT: pilttapeedid
tapesseriid
LT: seinavaibad
KT: gobeläänid

pinnavesi

19 20 59
ingl.k: surface water
LT: vesi
ST: jõed
järved
vetevõrk

pistrik p.o. pistrikased

27

poliitika

10
KT: rahvusvaheline poliitika [lisatud seos]

poliitikud

08 10 11
ingl.k: politicians; statemen
AT: riigitegelased
KT: ministrid
peaministrid
peasekretärid
presidendid
riigipead
ST: parteid
poliitiline sõda
poliitiline vastutus
poliitilised lahkhelid
politoloogid
ühiskonnategelased [uus märksõna]

primitiivne kunst [muudetud märksõnaks]

47
ingl.k: primitive art
LT: kunst
ST: eelajalooline kunst
loodusrahvad

psühhosotsiaalne taastusravi p.o. psühhosotsiaalne

rehabilitatsioon
12 28
ingl.k. psychosocial rehabilitation
AT: psühhosotsiaalne taastusravi
LT: psühhosotsiaalne meditsiin
psühhoteraapia
taastusravi

põhiseaduslikkuse järelevalve

13
ingl.k: constitutional review [lisatud ingl.k. vaste]

põhiõigused [põhiseaduslikud õigused ja põhiõigused koondatud üheks märksõnaks]

07 10 13
ingl.k: civil liberties; civil rights; constitutional rights; fundamental rights
AT: kodanikuvabadused
kodanikuõigused
konstitutsioonilised õigused
põhiseaduslikud õigused [muudetud äraviiteterminiks]
LT: õigused
KT: ajakirjandusvabadus
akadeemiline vabadus

informatsioonivabadus
inimõigused
koosolekute vabadus
liikumisvabadus
mõttevabadus
sõnavabadus
trükivabadus
usuvabadus
valimisõigus
ühinemisvabadus
ST: denaturalisatsioon
kodanikukohused
naturalisatsioon (riik)
vabadus (filos.)

Põhjasõda, 1700-1721 [lisatud daatumid]
56

põllumajandusloomad [parandatud seosed ning KT-del parandatud
ainsus ja mitmus (ka ingl.k.), lähtudes põhimõttest: liigid ja
tõud ainsuses, nimetused soo ja vanuse järgi mitmuses; vt. ka
loomanimetuste parandusi]

30

ingl.k: livestock

Põllumajandustoodangut või tööjõudu andvad koduloomad.

AT: kariloomad [muudetud äraviiteterminiks]

LT: loomad

KT: eesel

hobune [mitmusest ainsusse]

kaamel [mitmusest ainsusse]

karusloomad

kits

kodulinnud

lammas

muul [mitmusest ainsusse]

põhjapõder

sig

tõuloomad

veis [mitmusest ainsusse]

ST: koduloomad

pädevus [muudetud kaheks äraviiteterminiks]

00

KASUTA: **kompetentsus
võimkond**

päevikud

04 37 55 [lisatud teema]

Pühajärve sõda, 1841 [lisatud daatum]

56

raalõpe

04 36

LT: õppemeetodid [lisatud seos]

radioaktiivsed elemendid

23 24

ingl.k: radioactive chemicals; radioactive materials; radioactive
substances [lisatud ingl.k. vasteid]

*Märksõnastikus nimetamata radioaktiivsete elementide nimetusi
vaata teatmeteostest.* [parandatud märkus]

AT: radioaktiivsed ained

[ülejäädud seosed jäävad samaks]

rahvakultuur

58 [kustutatud teema 18]

ST: rahvuskultuur [lisatud seos]

rahvalaulud

49 55

ST: pärimusmuusika [kustutatud seos]

rahvuslik iseloom

07

ingl.k: national characteristics [lisatud ingl.k. vaste]

rahvuslik koguprodukt p.o. **rahvuslik kogutoodang** [lisatud AT:

rahvuslik koguprodukt]

29

rahvusvaheline seadusandlus p.o. **rahvusvaheline õigusloome**

10 13

ingl.k: international legislation

AT: rahvusvaheline seadusandlus [muudetud äraviiteterminiks]

LT: õigusloome [uus märksõna]

ST: rahvusvaheline majandusteadus [kustutatud seos]

rahvusvahelised lepingud

rakendusprogrammid

36

ingl.k: application programmes; application software

AT: rakendustarkvara

tarbeprogrammid

LT: arvutiprogrammid

tarkvara

töötlusprogrammid

KT: bürootarkvara [uus märksõna]

joonestusprogrammid

kompaktkirjastusprogrammid

kujundusprogrammid

küljendusprogrammid

majandustarkvara [uus märksõna]

muusikataarkvara

õpitarkvara [uus märksõna]

[ülejäädud seosed samad]

raku füsioloogia p.o. **rakufüsioloogia**

25

rakumorfoloogia [raku ehitus ja raku morfoloogia koondatud üheks

märksõnaks]

25

ingl.k: cell morphology; cell structure

AT: raku ehitus

tsütomorfoloogia

LT: tsütoloogia

KT: rakumembraan

rakutuum

tsütoplasma

ST: rakud

ravikehakultuur p.o. **liikumisravi**

28

ingl.k: exercise therapy

AT: harjutusravi

ravikehakultuur [muudetud äraviiteterminiks]

ravivõimlemine

LT: kehakultuur

ravi

ST: kinesioteeraapia [parandatud märksõna]

rüht

tegevusteraapia [uus märksõna]

ravimid

28

ST: allergeenid [KT-seos muudetud ST-ks]

redokspotentsiaal p.o. **redokspotentsiaal**

24 59

regressioonianalüüs p.o. **regressioonanalüüs**
16 17 21

responsooriumid [kustutatud märksõna, jääb responsooriumid]
49

riigiametnikud

08 11
ingl.k: civil servants; public administration; public officers
AT: riigiparaat
riigiteenistujad
riigitöötajad
LT: avalikud teenistujad
teenistujad
KT: kantslerid
ministrid
parlamendiliikmed
valitsusametnikud
ST: avalik teenistus
täidesaatev keskvõim

riigid [riigid ja **maad** koondatud üheks märksõnaks ja lisatud uus
märksõna riik]

10 11 56 59
ingl.k: states; countries
AT: maad [muudetud äraviiteterminiks]
LT: haldusjaotus
KT: erapooletud riigid
feodaalriigid
impeeriumid
islamimaad
kuningriigid
liitriigid
linnriigid
muinasriigid
postsotsialistlikud riigid [lisatud AT: postkommunistlikud riigid]
sotsialistlikud riigid [uus märksõna]
suurriigid
taandarenevad riigid
tööstusriigid
unitaarriigid
vabariigid
ST: riik [uus märksõna]

riigikantselei p.o. **riigikantseleid** [ainsusest mitmusse]
11

riigivara

11 13 29
ingl.k: public property [lisatud ingl.k. vaste]

riiklikud toetused

11 29
ingl.k: state aid [lisatud ingl.k vaste; kustutatud: grants-in-aid]

riskianalüüs

29
ingl.k: risk analysis; risk assessment; risk evaluation [lisatud ingl.k.
vaste]
LT: majandusanalüüs
riskihaldus
ST: planeerimine

ristikäigud p.o. **ristikäigud (arhit.)**

02 47

roheline liikumine

10 19
ingl.k: green movement; environmental movement [lisatud ingl.k.
vasted; kustutatud: greenpeace]

Rooside sõda, 1455-1485 [lisatud daatumid]
56

ruumikujundus

34 44 47
KT: sisustus [kustutatud seos]

rändepoliitika [muudetud äraviiteterminiks]
10 12 17
KASUTA: **migratsioonipoliitika** [muudetud märksõnaks]

rändestatistika [muudetud äraviiteterminiks]
16 17
KASUTA: **migratsioonistatistika** [muudetud märksõnaks]

ränne (demogr.) [muudetud äraviiteterminiks]
17
KASUTA: **migratsioon (demogr.)** [muudetud märksõnaks]

saami keel p.o. **saami keeled** [ainsusest mitmusse]
54

ingl.k: Lappic languages
AT: lapi keeled [muudetud äraviiteterminiks ja ainsusest
mitmusse]
LT: läänemeresoome-saami keeled
soome-ugri keeled
ST: läänemeresoome keeled

salakiri

54
ingl.k: cryptogram; cryptography
LT: kirjasüsteemid
ST: krüptograafia [muudetud märksõnaks]
salakeeled

seadusandlus [muudetud äraviiteterminiks]
11 13
KASUTA: **õigusaktid**
õigusloome [uus märksõna]

seadusloome [muudetud äraviiteterminiks]
13
KASUTA: **õigusloome** [uus märksõna]

seaduste kooskõlastamine

13
ST: seadusandlus [kustutatud seos]
seaduste vastuolu [kustutatud seos]

seenhaigused

26 28
LT: nakkushaigused [lisatud seos]

Seitsmeaastane sõda, 1756-1763 [lisatud daatumid]
56

seltskondlik elu

07 52 58
ingl.k: social life [lisatud ingl.k. vaste]

sig [vt. ka märkus põllumajandusloomade juures]

27 30
ingl.k: swine
AT: kodusiga
LT: koduloomad
põllumajandusloomad
sõralised
KT: emised
kuldid
liha-rasvasiga [mitmusest ainsusse]
peekonsiga [mitmusest ainsusse]

- põrsad
rasvasiga [mitmusest ainsusse]
ST: metssiga
seakasvatus
seatõud
- sisemajanduse koguprodukt p.o. **sisemajanduse kogutoodang**
[lisatud AT: sisemajanduse koguprodukt]
29
- siseriiklik õigus**
13
LT: õigus [lisatud seos]
- släng**
54
ingl.k: jargon; slang
AT: argoo [muudetud äraviiteterminiks]
žargoon [muudetud äraviiteterminiks]
LT: kõnekeel
ST: moesõnad
oskuskeel
sotsiaalsed murded
- sotsiaalhooldus**
12 13
ingl.k: social welfare
AT: hooldus (sotsiaalpol.) [muudetud äraviiteterminiks]
riiklik hoolekanne
LT: hooldus
sotsiaalkaitse
sotsiaaltöö
KT: järelhooldus
koduhooldus
kogukonnahooldus
ST: diakoonia
hooldajad
hoolekandeesutused
sotsiaalmeditsiin
sotsiaalteenused
- sotsiaalmaksud p.o. **sotsiaalmaks**
12 13 29
- sotsiaalsed võrgustikud**
07
ingl.k: social networks [lisatud ingl.k. vaste]
- sotsiaalõigus [muudetud äraviiteterminiks]
12 13
KASUTA: **sotsiaalhooldusõigus**
- sotsialiseerumine**
07 10
ingl.k: socialization
AT: sotsialiseerimine
ühiskonnastamine
ühiskonnastumine
[ülejäanud seosed samad]
- steriilsus (puhtus)**
28
ST: puhtus [lisatud seos]
- Stockholmi veresaun, 1520** [lisatud daatum]
56
- struktuurianalüüs (stat.) p.o. **struktuurianalüüs** [lisatud teema 00]
00 16
- sulamine**
23
ingl.k: fusion (physics) [lisatud sulgudes täiend]
- sundränne p.o. **sundmigratsioon** [lisatud AT: sundränne]
17
- Suur Isamaasõda, 1941-1945** [lisatud daatumid]
56
- Suur Prantsuse revolutsioon, 1789-1799** [lisatud daatumid]
56
- sving**
49
ingl.k: swing [lisatud ingl.k. vaste]
- sõjamängud**
15
ingl.k: military sports games [lisatud ingl.k. vaste]
LT: sõjategevus [kustutatud seos]
- sõnamäng p.o. **sõnamängud**
54
AT: kalambuudid [ainsusest mitmuse]
- säilitamine (esemed) p.o. **säilitamine (objektid)**
47 53
- tantsupeod**
52
ST: rahvatantsupeod [lisatud seos]
- tapmine**
13
ingl.k: homicide [lisatud ingl.k. vaste]
- Tartu rahu, veebr. 1920** [lisatud daatum]
56
- tehisintellekt p.o. **intellektitehnika**
25 36
AT: tehisintellekt [muudetud äraviiteterminiks, lisatud märkus:
Käsitleb mudeleid ja süsteeme selliste funktsioonide täitmiseks, mida üldiselt seostatakse intellektiga, nt. arutlemine ja õppimine.]
- Teine maailmasõda, 1939-1945** [lisatud daatumid]
56
- tekstiõpetus**
04
ingl.k: writing; creative writing
AT: kirjutamine
loovkirjutamine
LT: õppeained
ST: kirjandiõpetus
kirjutamisõpetus
- tinglik kõneviis p.o. **tingiv kõneviis**
54
- traalpäük**
31 [kustutatud teema 30]
- traditsioonilised toidud [muudetud äraviiteterminiks]
34 58
KASUTA: **rahvustoidud**

trüpanosomoos p.o. **trüpanosomiaas** [muudetud märksõnaks]
28

AT: trüpanosomoos [muudetud äraviiteterminiks]
unitõbi [muudetud äraviiteterminiks]

tsiviilkohtumenetlus

13

ingl.k: civil procedure

AT: tsiviilmenetlus [muudetud äraviiteterminiks]

tsiviilprotsess

LT: kohtumenetlus

menetlusõigus

KT: hagimenetlus

ST: edasikaebemenetlus

hagejad

kostjad

pooled (jur.)

tunnistajad

tõendamine (jur.)

tuuma magnetresonants [muudetud äraviiteterminiks]

23

KASUTA: **tuumamagnetresonants** [siia toodud ka kõik seosed]

tuumajäätmel [muudetud äraviiteterminiks]

19 35 59

KASUTA: **radioaktiivsed jäätmel** [siia toodud ka kõik seosed]

tähtpäevad [muudetud märksõnaks]

52 58

ST: kalendripühad

riigipühad

täiskasvanukoolitus [muudetud märksõnaks]

04

ingl.k: adult education

LT: koolitus

ST: andragoogika

täienduskoolitus

töökaitse

08 11 12

KT: tööhutus [lisatud seos]

ohutus [kustutatud seos, jääb ST-na]

tööliikumine

10 56

LT: poliitilised liikumised [lisatud seos]

ST: revolutsiooniline liikumine [lisatud seos]

tööpensionid p.o. **tööpension**

08

ingl. k: retirement income [lisatud ingl.k. vaste]

tööstusmarketing p.o. **tööstusturundus**

29

AT: tööstusmarketing [muudetud äraviiteterminiks]

tööstussotsioloogia [muudetud märksõnaks]

07 08

ingl.k: industrial sociology

LT: majandussotsioloogia

ST: töösotsioloogia

usuühingud

02

ingl.k: religious societies

Vabatahtlikud ühendused, mille põhitegevus on usutunnistusekohane või oikumeeniline moraali, eetika, hariduse, kultuuri, diakoonia ja sotsiaalse rehabilitatsiooni alane tegevus

väljaspool kirikule või kogudusele iseloomulikke usuliste talituste vorme ning mis ei pea olema seotud konkreetse kiriku, koguduste liidu või kogudusega.

LT: ühingud

ST: diakoonia

kirikud (org.)

kogudused

misjon

ordud

Vabadussõda, 1918-1920 [lisatud daatumid]

56

vabakutselised

08

ingl.k: freelancers [lisatud ingl. k. vaste; kustutatud ingl.k. independent workers]

valjuhääldid

38

ingl.k: loud-speakers [parandatud ingl.k. vaste]

vasikad [vt. ka märkus põllumajandusloomade juures]

27 30

AT: pullvasikad [muudetud äraviiteterminiks]

LT: veis [mitmusest ainsusse]

veised p.o. **veis** [mitmusest ainsusse; vt. ka märkus

põllumajandusloomade juures]

27 30

ingl.k: cattle

LT: koduloomad

põllumajandusloomad

veislased

KT: lehmad [ainsusest mitmuse]

mullikad

pullid [ainsusest mitmuse]

vasikad

ST: veisekasvatus

veisetõud

vektorprotsessorid p.o. **vektoriprotsessorid**

36

venelased

58

LT: idaslaavlased [lisatud seos]

vestlused (ped.) p.o. **vestlus**

04 54

videokunst

38 47 48

ingl.k: video art

LT: meediakunst

ST: installatsioon (kunst)

performance'id

videomängud

38

LT: mängud [lisatud seos]

vihmaussid p.o. **vihmauss** [mitmusest ainsusse]

27

AT: limukas

LT: kasurid

viin p.o. **viin (jook)**

34

Viini kongress [kustutatud märksõna]

56

võimkond

11 13

ingl.k: competence

AT: pädevus [muudetud äraviiteterminiks]

LT: riigiõigus

võistlused

00

ingl.k: competitions; contests

AT: konkursid (võistlused) [muudetud äraviiteterminiks]

KT: arhitektuurikonkursid

kirjandusvõistlused [uus märksõna]

kutsevõistlused [uus märksõna]

muusikakonkursid

olümpiaadid

spordivõistlused

viktoriinid

ST: edetabelid

punktiarvestus (testid)

võlaõigus

13

ingl.k: tort law [lisatud ingl.k. vaste]

võltsingud

13 29 47

ingl.k: adulterations [parandatud ingl.k. vaste]

võlvid

44

ingl.k: vaults [kustutatud märksõna keldrid juurest]

vähid (zool.)

27

ingl.k: crustacea; shellfishes

AT: koorikloomad [muudetud äraviiteterminiks]

vähilised [muudetud äraviiteterminiks]

LT: lüljalgsed

mereannid

välipolitsei p.o. **välispolitsei** [lisatud AT: välipolitsei]

11

väljaanded [muudetud märksõnaks]

37 53

ingl.k: publications

AT: publikatsioonid

KT: ametlikud väljaanded

jadaväljaanded

võrguväljaanded [uus märksõna]

ST: teavikud

trükised

värvilised metallid [muudetud märksõnaks]

24 39

ingl.k: non-ferrous metals

Kõik metallid peale raua ja selle sulamite.

LT: metallid

õiglus

01

ingl.k: fairness [lisatud ingl.k. vaste]

õiguserikkujad p.o. **õigusrikkujad** [lisatud AT: õiguserikkujad]

13

õiguserikkumised p.o. **õigusrikkumised** [lisatud AT:

õiguserikkumised]

13

õppused [muudetud märksõnaks]

00

ST: väljaõpe

ühiskond [muudetud märksõnaks]

07 10 12

ingl.k: society

ST: ühiskondlikud süsteemid

ülemaailmne julgeolek p.o. **rahvusvaheline julgeolek**

10 15

ingl.k: international security; global security; world security

AT: globaalne julgeolek

ülemaailmne julgeolek [muudetud äraviiteterminiks]

LT: julgeolek

ST: rahvusvaheline tasakaal

ülemaailmne desarmeerimine

ülemaailmne rahu

ülemkohtud [riigikohtud ja ülemkohtud koondatud üheks

märksõnaks]

13

ingl.k: supreme courts; courts of last resort [lisatud ingl.k. vaste]

AT: riigikohtud [muudetud äraviiteterminiks]

LT: kohtud

ümberasumisliikumine

56

Hulgaline ränne vabadele aladele Venemaa hõredalt asustatud piirkondadesse 19. saj. 2. poolel ja 20. saj. algul. [lisatud seletus]

Xinhai revolutsioon, 1911-1913 [lisatud daatumid]

56

LT: kodanlikud revolutsioonid [märksõna revolutsioonid (ühisk.) asemele]